

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Prezentace ME 1976 a ME 2004 v denním tisku

Bakalářská práce

Autor práce: Jakub Borovský

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Studijní obor: Žurnalistka

Vedoucí práce: PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

Rok obhajoby: 2018

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 9. 5. 2018

Jakub Borovský

Bibliografický záznam

BOROVSKÝ, Jakub. *Prezentace ME 1976 a ME 2004 v denním tisku*. Praha, 2018. 50 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

Rozsah práce: 83 384 znaků

Anotace

Bakalářská práce *Prezentace ME 1976 a ME 2004 v denním tisku* popisuje, jak o dvou fotbalových šampionátech z Jugoslávie 1976 a Portugalska 2004 psaly české (československé) deníky. Pro tuto práci byly porovnávány články z deníku Sport (dříve Československý sport), Mladé fronty Dnes (dříve Mladá fronta) a deníku Právo (dříve Rudé právo).

Na základně analýzy prezentace dvou úspěšných fotbalových šampionátů z roku 1976 a 2004 má práce za cíl ukázat výrazné rozdíly v informování o sportovní události v těchto dvou dobách.

Práce je zaměřena na analýzu počtu článků a jejich obsahů, vývoj médií vzhledem k době konání šampionátů, a především na rozdílnost poskytnutých informací v tematice a kvantitě. Důraz je kladen také na využití fotografií.

Sledované období bylo určeno především zájmem deníků o šampionát. První články v této práci vychází vždy čtrnáct dnů před startem turnaje, poslední články pak většinou končí nejpozději čtrnáct dnů po posledním zápase s tím, že zájem o mistrovství výrazně opadl s posledním duelem českých fotbalistů.

Annotation

This bachelor thesis deals with two European Football Championships 1976 and 2004. It describes how the success of the Czech (Czechoslovak) teams was presented in daily press. It compares three Czech newspapers: Sport (formerly Czechoslovak Sport), Mladá fronta Dnes (formerly Mladá fronta) and Právo (formerly Rudé právo).

The aim of this thesis is to present the significant differences in information provided during different historical periods.

This thesis analyses the number of photos, content and number of articles written about the tournaments and the development of Czech media in context of historical periods when the tournaments were played. It reviews the two weeks before and after each tournament. This period is primarily determined by the journalist's interest in the championships.

Klíčová slova

Fotbal, sport, Euro, mistrovství Evropy, deník, sportovní žurnalistika, fotografie, články

Keywords

Football, sport, EURO, European Championship, newspapers, sports journalism, photos, articles

Title/název práce

Presentation of EURO 1976 and EURO 2004 in a daily press

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu PhDr. Petru Bednaříkovi, Ph.D. za odpovědné vedení mé bakalářské práce. Dále děkuji Mgr. Barboře Svozilové za pomoc při finalizaci a korekturu. V neposlední řadě děkuji také své rodině za trpělivost v čase psaní této práce a příležitost věnovat se studiu.

Obsah

Úvod.....	2
1. Historie a charakteristika vybraných deníků	4
1.1. Vznik deníků a jejich první vydání	4
1.2. Deníky v období normalizace	5
1.3. Deníky po roce 1989.....	6
1.3.1. Rudé právo.....	6
1.3.2. Mladá fronta Dnes	7
1.3.3. Deník Sport.....	8
2. ME v Bělehradě 1976.....	10
2.1. Jak se zrodil historický úspěch.....	10
2.2. Mistrovství Evropy v médiích.....	12
2.3. Mistrovství Evropy v českých denících	13
2.3.1. Období před semifinálovým zápasem ČSSR – Nizozemsko (3. – 14. června 1976).....	13
2.3.2. Období semifinálového zápasu ČSSR – Nizozemsko (15. – 18. června 1976)	16
2.3.3. Období finálového zápasu ČSSR – NSR (19. – 22. června 1976).....	18
2.3.4. Období doznívání úspěchu (23. června – 1. července 1976)	22
3. ME v Portugalsku 2004	24
3.1. Cesta k bronzu	24
3.2. Mistrovství Evropy v České televizi	25
3.3. Mistrovství Evropy v českých denících	26
3.3.1. Zpravodajství ze zápasů bez české účasti	27
3.3.2. Zpravodajství z českých zápasů.....	28
3.3.2.1. Reportáže	28
3.3.2.2. Znamkování hráčů.....	29
3.3.2.2.1. Česká republika – Lotyšsko 2:1	30
3.3.2.2.2. Česká republika – Nizozemsko 3:2.....	30
3.3.2.2.3. Česká republika – Německo 2:1	30
3.3.2.2.4. Česká republika – Dánsko 3:0	31
3.3.2.2.5. Česká republika – Řecko 0:1	31
3.3.2.2.6. Znamky za celý šampionát.....	31
3.3.2.3. Rozhovory s českými hráči	32
3.3.2.4. Deníky českých hráčů	33
3.3.2.5. Komentáře od novinářů z místa.....	34
3.3.2.6. Počty článků a fotografií po jednotlivých dnech	36
Závěr.....	39
Summary	40
Použitá literatura.....	42

Úvod

Tématem bakalářské práce je prezentace dvou fotbalových mistrovství Evropy v denním tisku. Pro její účely byly vybrány šampionáty v Bělehradě 1976 a portugalské ME 2004. Tyto dva turnaje spojuje především úspěch československých (českých) fotbalistů, kteří v roce 1976 získali zlaté medaile, o osmadvacet let později vybojoval tým Karla Brücknera bronz.

Základním motivem práce je analýza způsobu, jakým o těchto dvou fotbalových úspěších informovaly dobové deníky. Cílem práce je ukázat rozdíl v informování o sportovních událostech tohoto formátu ve dvou různých historických etapách. Zatímco bělehradskému vítězství došlo v době, kdy na území Československa vládla Komunistická strana Československa, v roce 2004 byla Česká republika svobodnou zemí, což se projevilo na rozdílném postavení tiskovin, které jsou pro účely této práce vybrány. Prvním je Rudé právo, které se po roce 1989 přejmenovalo pouze na Právo. Jde o logický krok, protože Rudé právo bylo v době vlády komunistů oficiálním deníkem ÚV KSČ. Po pádu režimu v roce 1989 pak své významné postavení ztratilo. Druhým periodikem je Mladá fronta, v současné době nesoucí název Mladá Fronta Dnes, která se v devadesátých letech dostala do pozice jednoho z nejčtenějších deníků v republice a tuto výsadu si drží dodnes. Posledním zkoumaným tiskem je Československý sport, jenž od roku 1993 nese název Sport. Jedná se o jediný na sport specializovaný deník.

Časový rozsah zkoumaného období byl stanoven dva týdny před začátkem události, aby bylo zřejmé, kolik prostoru dostávala událost před samotným vypuknutím a na co se deníky zaměřovaly, a následně také dva týdny po jejím konci, což je doba, která slouží jako prostor pro hodnocení a dozvuky turnaje.

Bakalářská práce se věnuje počtu a obsahu článků, které v daném rozmezí pěti týdnů vyšly na téma fotbalového Eura, ale také na využití fotografie. U sledovaných médií je v práci popsáno kolik zpravodajů bylo vysláno do místa konání šampionátu a jak se v jednotlivých redakcích rozdělovala práce na novináře přímo na turnaji a na ty, kteří psali z České republiky. Vzhledem k velkému počtu článků z roku 2004 je práce zaměřena na specifika jednotlivých listů – komentáře, známkování hráčů, témata jednotlivých článků apod.

Nad rámec toho, co je uvedeno v tezích bakalářské práce, jsou v práci shrnuty historie a důležité milníky všech třech analyzovaných deníků. Některé literární tituly uvedené v tezích nebyly při práci využity. Místo nich byl pro účely této práce použit jako zdroj titul *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004* od Ivana Herfurta, který byl oproti ostatní literatuře nejvíce přehledný a obsahoval veškeré potřebné informace. Z toho důvodu nebylo nutné čerpat z dalších.

Vzhledem k velkému počtu článků, především z roku 2004, není, po domluvě s vedoucím diplomové práce panem PhDr. Petrem Bednaříkem, Ph.D, na konci práce uveden jejich celkový soupis. Všechny citované články jsou řádně označeny a odcitovány.

1. Historie a charakteristika vybraných deníků

Jak je uvedeno již v úvodu, pro analýzu dvou evropských šampionátů byly vybrány tři deníky – Československý sport (Sport), Mladá fronta (MF Dnes) a Rudé právo (Právo). Následující kapitola je zaměřena na tři období – vznik deníků, popis vydávání deníků v době normalizace s ohledem na časové umístění šampionátu v Bělehradě a poslední částí je transformace periodik po pádu komunistického režimu v roce 1989 vzhledem k šampionátu v roce 2004.

1.1. Vznik deníků a jejich první vydání

První část této kapitoly se zaměří na vznik zkoumaných deníků. Jako první se začalo vydávat Rudé právo, jehož první číslo vyšlo 21. září 1920 jako ústřední orgán Československé sociálně demokratické strany (levicově zaměřené médium). Odpovědným redaktorem se stal Bohuslav Novotný, šéfredaktorem dr. Bohumír Šmeral. Autorem názvu byl podle informací Rudého práva (z října 1920) jeho redaktor dr. Jan Skála. Po svém vzniku věnoval list největší pozornost XIII. sjezdu strany.¹

„Jsme komunisty! Naše cesta a náš cíl.“ Tak zněl titul z referátu Bohumíra Šmerala na ustavujícím sjezdu KSČ, který byl uveřejněn v Rudém právu 19. května 1921. Právě toho dne vyšel list poprvé jako „Ústřední orgán Československé strany komunistické.“²

Jako druhá v pořadí začala vycházet Mladá fronta, která se zrodila v rámci Svazu české mládeže v průběhu Pražského povstání 9. května 1945 a patřila v poválečném období k listům, které výrazně podporovaly politiku KSČ a realizaci Košického vládního programu.³

*„Československý sport začal vycházet v roce 1953 jako ústřední list Československého svazu tělesné výchovy. První číslo vyšlo 3. ledna tohoto roku a do roku 1954 vycházelo pouze dvakrát týdně, v úterý a v sobotu. V následujícím roce 1954 přibýlo čtvrté číslo, od roku 1958 vycházel Československý sport od úterý do soboty. Pondělní číslo začalo vycházet v roce 1965.“*⁴

¹ BERÁNKOVÁ, Milena; KŘIVÁNKOVÁ, Alena; RUTTKAY, Fraňo. *Dějiny československé žurnalistiky III. díl: Český a slovenský tisk v letech 1918 – 1944*. 1. vydání. Brno: Novinář, 1988, s. 94.

² BERÁNKOVÁ, Milena; KŘIVÁNKOVÁ, Alena; RUTTKAY, Fraňo. *Dějiny československé žurnalistiky III. díl: Český a slovenský tisk v letech 1918 – 1944*. 1. vydání. Brno: Novinář, 1988, s. 95.

³ KŘIVÁNKOVÁ, Alena; VATRÁL, Jozef. *Dějiny československé žurnalistiky IV. díl: Český a slovenský tisk v letech 1944 – 1987*. 1. vydání. Brno: Novinář, 1989, s. 68.

⁴ VELIKOVSKÁ, Tereza. *Srovnávací analýza pojetí olympijských vítězství Emila Zátopka a Věry Čáslavské v dobovém tisku*. Praha, 2011. 95 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií

1.2. Deníky v období normalizace

První sledovanou událostí v této bakalářské práci je evropský fotbalový šampionát v Jugoslávii z roku 1976, tedy z období normalizace, která se citelně dotkla také tisku v Československé republice. V následující kapitole vycházím především z publikací *Dějiny českých médií 20. století* od Jakuba Končelíka, Pavla Večeří a Petra Orsága a *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006* od Josefa Bendy.

Nejvýraznější zásahy do struktury a fungování systému vydávání tisku se odehrály ihned na počátku normalizace. Aby se režimu podařilo tištěná média mocensky stabilizovat, přistoupil vedle personálních čistek i k zákazům vydávání titulů, což se nejvíce dotklo časopisecké tvorby. Počty deníků zůstaly zachovány.

Při svém nástupu do funkce prvního tajemníka ÚV KSČ 17. dubna 1969 Gustáv Husák uvedl, že má-li KSČ plnit roli vedoucí politické síly v zemi, musí si zajistit rozhodující vliv na tisk, rozhlas a televizi, čímž nepřímo ohlásil nástup normalizace v médiích.

Husákovo vedení brzy zjistilo, že personální opatření v redakcích přinesou lepší výsledek než znovuzavedení předběžné cenzury – k tomu bylo nutné ovládnout redakce všech médií v zemi zevnitř. Prvním krokem v nově nastoleném kurzu byla očista stranického tisku. K 19. dubnu 1969 byl odvolán umírněný šéfredaktor Rudého práva Jiří Sekera, čímž normalizační vedení získalo deník zpět pod kontrolu, a následně byli vyměněni šéfredaktoři dalších stranických periodik včetně regionálních.

Komunistická strana si výše uvedené kroky obhájila slovy: „*V centrálně vydávaném stranickém tisku byly provedeny zásadní kádrové změny ve vedení redakcí, které umožní obejít se zde bez cenzury a přejít od dosavadního způsobu informování k bojovné stranické publicistice.*“⁵

Po dubnových personálních výměnách v redakci se Rudé právo jako ústřední deník definitivně vrátilo na pomyslný vrchol mezi tištěnými médii: určovalo hlavní agendu, základní postoje k hodnocení událostí a jejich interpretaci. Ostatní deníky se musely této generální linii podřizovat.

Odpovídal tomu také průměrný náklad Rudého práva, který činil v 70. letech cca jeden

---

a žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D. s. 13.

⁵ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8. s 201.

milion výtisků, v roce 1978 to bylo přesně 969 091 kusů.⁶ Na pomyslném druhém místě byly v témže období Zemědělské noviny s necelými 350 tisíci výtisky. Mladá fronta, která stejně jako předchozí dva deníky patřila do kategorie tzv. ústředního tisku, měla náklad 255 877 kusů.⁷ Československý sport, který vycházel pod patronací Československého svazu tělesné výchovy, měl průměrně 185 000 výtisků.

Těsně před pádem komunistického režimu v roce 1989 mělo Rudé právo ještě vyšší náklad – 1 018 000 výtisků. Pozici si vylepšila také Mladá fronta (325 000) a Čs. sport (195 000).⁸

1.3. Deníky po roce 1989

Politické změny, které nastaly v roce 1989, měly samozřejmě také výrazný vliv na tisk v Československé (České) republice. Po pádu komunistické strany došlo k výměně nejvyššího vedení redakcí deníků, funkcí dříve obsazovaných na základě předchozího souhlasu KSČ, a tomu, že redakční kolektivy odmítaly zásahy a příkazy svých vydavatelů. V první polovině roku 1990 pracovala naprostá většina českých médií samosprávným stylem pod vedením šéfredaktorů, které si demokratickým způsobem vybrali pracovníci příslušných redakcí.⁹ To vyústilo u řady deníků až k takzvané spontánní privatizaci, kdy se majetkovými podílíky stávali zaměstnanci redakcí.¹⁰

1.3.1. Rudé právo

1. února 1990 bylo zřízeno Vydavatelství RUDÉ PRÁVO. Majetek, který spravovalo, patřil KSČ. Již v první polovině roku se od tohoto vydavatelství oddělilo Vydavatelství Florenc, jež vydávalo deník Rudé právo a jehož ředitelem se stal Zdeněk Porybný, šéfredaktor deníku Rudé právo a bývalý vedoucí kancléř Rudého práva ve Washingtonu.¹¹

16. září 1990 byla zakladatelskou smlouvou založena společnost BORGIS a.s. a

---

⁶ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, s. 249.

⁷ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, s. 249.

⁸ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, s. 253.

⁹ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 88.

¹⁰ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8, s. 258.

¹¹ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 96.

následně 4. října 1990 zapsána do obchodního rejstříku. Jejími akcionáři byl již při jejím založení Zdeněk Porybný, který vlastnil 60 procent akcií. Zbytek připadl 68 fyzickým osobám, z podstatné části redaktorům listu. Dne 16. října 1990 začala tato společnost vydávat svůj vlastní deník Rudé právo, v podtitulu označený jako levicový deník. Stávající Rudé právo, vydávané Vydavatelstvím Florenc ve vlastnictví Komunistické strany Československa, téhož dne přestalo vycházet.¹²

Název Rudé právo se postupně začal měnit, zpočátku se slovo „rudé“ v názvu zmenšilo, a od 1. listopadu 1995 byl zkrácen na Právo. Majoritní akcionář společnosti BORGIS a.s. Zdeněk Porybný zvýšil postupně svůj podíl až na 90 procent.¹³ Z představenstva společnosti Porybný odešel v roce 2014, v pozici šéfredaktora Práva ale pokračuje dodnes.¹⁴

1.3.2. Mladá fronta Dnes

V důsledku pádu komunistického režimu byl na počátku roku 1990 zrušen Socialistický svaz mládeže (SSM), místo kterého nově vznikl Svaz mládeže (SM). Deník Mladá fronta, vycházející od listopadu 1989 s podtitulem Deník československé mládeže, byl již od 1. ledna 1990 převeden pod správu podniku Mladá fronta, nakladatelství a vydavatelství (MFNV), který se stal jeho vydavatelem místo Socialistického svazu mládeže.

Vzhledem k tomu, že MFVN byl majetkem SSM a tedy i jeho nástupnické organizace SM, určoval právě Svaz mládeže například počet pracovních míst, limit mzdových a honorářových prostředků, limit na reklamu a propagaci, stanovoval prodejní cenu vydávaných periodik, jejich rozsah, podobu obálky, jmenoval a odvolával redaktory a bez jeho souhlasu nemohli být do pracovního poměru přijati noví redaktoři.¹⁵

Už v roce 1989 přijel do ČSSR tehdejší reportér německé televize a korespondent deníku Mladá fronta v Bonnu Karel Hvízďala, který podle svých slov přivedl redaktory deníku Mladá fronta na myšlenku osamostatnění listu. Což se také povedlo, když 27.

---

¹² BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 96.

¹³ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 116-117.

¹⁴ NESG. Šéf Práva Porybný odešel z Představenstva Borgisu. *Aktuálně.cz* [online]. 22. 1. 2014 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/sef-prava-porybny-odesel-z-predstavenstva-borgisu/r~458ae468834d11e38ae3002590604f2e/>

¹⁵ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 90.

července 1990 byla zakladatelskou smlouvou založena společnost M a F a.s. se základním jměním 195 000 Kčs, přičemž měla 65 akcionářů (64 redaktorů a jednu sekretářku).¹⁶ 1. září vyšel deník poprvé jako Mladá fronta DNES.¹⁷

31. prosince 1991 založila M a F a.s. společnost MaFra a.s., do které následně kapitálově vstoupila francouzská firma Socpresse SA, která vlastnila 48 procent akcií, následně navýšených na majoritní 52procentní podíl. Kvůli finančním problémům mateřské společnosti Groupe Hersant byla nucena prodat na podzim 1994 svůj podíl ve společnosti MaFra a.s.

Do MaFra a.s. tak vstoupila německá společnost Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft mbH, která do roku 2006 postupně koupila 100% podíl ve společnosti MAFRA a.s. (nový název od roku 1997).¹⁸

Poslední změna majitele nastala v roce 2013, kdy skupinu MAFRA odkoupil Andrej Babiš.¹⁹

1.3.3. Deník Sport

26. června 1992 byla zakladatelskou listinou založena společnost Československý sport s.r.o. a 13. července zapsána do obchodního rejstříku. Zároveň se zánikem Československa zanikl také deník Československý sport. Od 2. ledna 1993 začala společnost Československý sport s.r.o. se stejným redakčním kolektivem vydávat deník Sport ve třech mutacích: Praha, Brno a Ostrava. Na rozdíl od výše uvedených případů však není z dostupných zdrojů možné podrobně sledovat přechod vydavatelských práv.²⁰

Do roku 1997 společnost spoluvlastnilo 14 právnických osob s počátečním vkladem 20 000 Kčs, 17. září 1997 ale došlo k téměř dvacetinásobnému navýšení základního vkladu, které s sebou přineslo i změnu ve výši podílů.²¹ V průběhu dalších let se ve společnosti

---

¹⁶ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 92.

¹⁷ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 95.

¹⁸ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 112.

¹⁹ ČTK. Babiš koupil mediální skupinu MAFRA, vlastníka serveru Lidovky.cz. *Lidovky.cz* [online]. 26. 6. 2013 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: https://byznys.lidovky.cz/babis-koupil-medialni-skupinu-mafra-vlastnika-serveru-lidovky-cz-p9n-/firmy-trhy.aspx?c=A130626_161929_firmy-trhy_khu

²⁰ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 100.

²¹ BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 116.

Československý sport vystřídalo několik společníků. V roce 2001 do společnosti vstoupil TIPSPORT a.s., který odkoupil 20procentní podíl.

Od 28. listopadu začala vykupovat švýcarská společnost RINGIER ČR a.s. podíly od spoluvlastníků, až 14. listopadu 2003 koupila od Tipsportu i poslední část a od 1. ledna 2004 se společnost RINGIER ČR a.s. stala vydavatelem deníku Sport.²²

Změny, které s novým majitelem nastaly, popisuje ve své diplomové práci Ondřej Kasík.

„V českých podmínkách sledujeme v letech 1999 – 2006 rozšíření sportovního zpravodajství u většiny celostátních deníků, zásadní proměnou českého trhu nejen se sportovními médii byl nástup sportovního televizního kanálu ČT 4 sport. Dochází také k dalšímu rozvoji online serverů se sportovní tematikou. V kontextu těchto změn pak sledujeme proměnu jediného sportovního deníku v České republice. A to jak změnu personální, obsahovou, tak i grafickou.

Proměnu zaznamenáváme i ve způsobu referování o sportu, do kterého se v poslední dekádě promítají prvky infotainmentu a bulvarizace.

Deník Sport patří k titulům, které ve sledovaném období prošly největším přerodem. V sedmi sledovaných letech došlo k změnám, které dosáhly pravděpodobně ještě širších rozměrů než veškeré proměny sportovního deníku v předchozí téměř padesáti letech jeho existence. V důsledku proměn mediálních organizací ve sledovaném období pak došlo také ke změnám konkurenčního prostředí mezi médii, která přinášejí sportovní zpravodajství.

V souvislosti s nástupem prvků infotainmentu v deníku Sport popisujeme grafickou proměnu titulní strany, změnu v poměru mezi textem a fotografií v celém listu, proměnu obsahu. Všechny konkrétní procesy, které jsme popsali, mají souvislost nejen s příchodem nového majitele, ale také s proměnami sportovní žurnalistiky a mediálního trhu celkově.“²³

---

²² BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, s. 121.

²³ KASÍK, Ondřej. *Proměny deníku Sport v letech 1999-2006*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií, 2008. 105 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D. s. 94 – 96.

2. ME v Bělehradě 1976

2.1. Jak se zrodil historický úspěch

„Bylo to legendární mužstvo. Produkt sestavený ze samých vynikajících fotbalistů. Když si to teď říkám, jde mi mráz po zádech, co to bylo za kluky. Napovídám toho dost, ale když jsem tenkrát přišel mezi ně, byl jsem zticha. Dobrovolně.“²⁴

Takto vzpomíná na bělehradský úspěch Ladislav Vízek. Hráč, který do reprezentace naskočil až po úspěšném mistrovství Evropy. A že opravdu úspěšné bylo.

„Jen málo kapitol československé kopané může nést v záhlaví označení historický úspěch. Ale pouze jedna má nárok na lapidární charakteristiku: Splnění zlatých snů. Ano, Bělehrad 1976 může být vyrovnán, ale nikoli překonán.“²⁵

Samé superlativy volí také publikace *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*, která výše uvedenou pasáží zahajuje informování o vítězství týmu trenéra Václava Ježka.

ME v roce 1976 bylo posledním, které nabídlo finálový turnaj v podání čtyř nejlepších týmů. Pro tým ČSSR vedla cesta ke zlatu od těžké kvalifikační skupiny A, kde vyzvali Anglii, Portugalsko a Kypr. Přes nevýrazné výsledky v předchozím období svěřenci trenéra Ježka ztratili body pouze po porážce s Anglií a remíze s Portugalskem. Díky devíti bodům si ale první příčku udrželi o bod právě před Angličany a zajistili si postup do čtvrtfinále.²⁶

K finálovému turnaji tedy zbývala jediná překážka – dvojzápas s SSSR. Ten českoslovenští fotbalisté zvládli, po úvodní výhře 2:0 na hřišti soupeře uhráli v domácích kulisách v Bratislavě remízu 2:2 a zpečetili postup. ČSSR doplnili na finálovém turnaji Nizozemci, Jugoslávie a NSR.

Finálový turnaj se pořádal v Jugoslávii, konkrétně v Bělehradě a Záhřebu, a to ve dnech 16. – 20. června 1976. K prvnímu semifinále nastoupili českoslovenští fotbalisté první den turnaje proti favorizovaným Holanďanům. „Když neskončíme první, pověsí mě v Nizozemsku na sloup,“ prohlásil krátce po příletu do Záhřebu trenér holandské

---

²⁴ KÁNINSKÝ, Josef a Stanislav HRABĚ. *Bělehrad 1976: evropské zlato za všechny miliony*. Řitka: Čas, 2015. ISBN 978-80-7475-124-0

²⁵ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0, s. 62

²⁶ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0, s. 64

reprezentace Georg Knobel a vzápětí řekl proč. „*Když je hlavním faktorem hra, potom jsou trumfy v našich rukou, chceme udělat radost milionům Holanďanů. Cruyff je nejlepší na světě, Neeskens je v životní formě, Rensenbrinka jste viděli v utkáních proti Belgii.*“²⁷

Sebevědomí sice hráčům trenéra Knobela nechybělo, vstup do semifinále ale zvládli lépe fotbalisté ČSSR, když v 19. minutě otevřel skóre hlavičkou Ondruš. První potíž pro tým trenéra Ježka přišla po hodině hry, kdy Pollák inkasoval červenou kartu a opustil hřiště. V 73. minutě navíc po nešťastné teči od Ondrušova lýtka skončil míč ve Viktorově brance a bylo vyrovnáno. Červenou kartu nakonec rozhodčí udělil rozhodčí také Neeskensovi a poměr hráčů byl na obou stranách stejný.²⁸

Po nerozhodné základní hrací době rozhodlo prodloužení, ve kterém Čechoslováci ve 114. minutě po brance Nehody odskočili do vedení 2:1 a definitivně pak stvrdil postup Veselý. Svěřenci kouče Ježka se tak po vítězství 3:1 mohli těšit na finále.

Druhou semifinálovou dvojicí byly NSR a Jugoslávie. Domácí tým měl perfektní první poločas, po kterém vedl 2:0, a domácí fanoušci se pomalu těšili na boj o titul. Němci ale nakonec dokázali tento duel dotáhnout až do prodloužení, kde stejně jako Čechoslováci dvakrát skórovali, a Jugoslávce tak poslali pouze do boje o bronzovou medaili.

Ani duel o třetí místo nebyl výjimkou, protože stejně jako v těch předešlých rozhodlo až prodloužení. Domácí fotbalisté dokázali stáhnout dvoubrankové manko, hrdinou Holanďanů se ale ve 108. minutě stal Geels a bronz putoval do Nizozemska.

Finále bylo na programu v neděli 20. června 1976 na stadionu v Bělehradě, kam dorazilo 37 000 diváků.²⁹ Českoslovenští fotbalisté nastupovali do finále proti NSR se sérií 18 duelů bez porážky.³⁰ Po 25 minutách už vedla ČSSR 2:0, góly si připsali Švehlík a Dobiáš. Němci o čtyři minuty později zareagovali brankou Müllera a těsně před vypršením základní hrací doby poslal utkání do prodloužení Hölzenbein.

Nastavený čas o vítězi nerozhodl, proto přišly na řadu pokutové kopy. Zatímco fotbalisté ČSSR proměnili všechny čtyři úvodní pokusy, pro Hoenesse byla právě čtvrtá série

---

²⁷ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0. Str. 65

²⁸ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0. Str. 66

²⁹ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0. Str. 73

³⁰ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0. Str. 67

osudná, když branku minul. Rozhodnutí bylo na Antonínu Panenkovi, který nezklamal a rozhodl svým legendárním a světově známým dlouhákem. „*Ve světě mužně tvrdé, náročné, nesmiřitelné kopané realismu, někdy terorismu, peněz a hrubosti zvítězil tentokrát básník,*“ podívoval se autor článku ve France-Footballu nad „*šibalstvím vršovického záložníka.*“³¹

Českoslovenští fotbalisté tak oslavili po penaltovém rozstřelu historický (a také poslední) titul mistrů Evropy.

Vítězný tým: Ivo Viktor, Karol Dobiaš, Jozef Čapkovič, Anton Ondruš (kapitán), Ján Pivarník, Ladislav Jurkemik, Antonín Panenka, Jozef Móder, Jaroslav Pollák, Marián Masný, Zdeněk Nehoda, Koloman Gögh, Jozef Baroš, Pavol Biroš, Dušan Herda, František Veselý, Ján Švehlík, Dušan Galis, Ladislav Petráš, František Štambachr, Přemysl Bičovský, Alexander Vencel. Trenér: Václav Ježek, Jozef Vengloš – asistent trenéra.³²

2.2. Mistrovství Evropy v médiích

Ačkoliv se způsob prezentace a objem zpráv od doby evropského šampionátu v roce 1976 samozřejmě změnil, zájem o ME byl i tak velký. A to i přesto, že Velká Británie jako lídr televizního trhu neměla na finálovém turnaji žádného zástupce. Veřejnoprávní BBC se pak vzdala vysílání finálového utkání, které diváci mohli sledovat na soukromé IVT.³³

V Československu ale k ničemu takovému samozřejmě nedošlo a diváci měli televizní přenosy k dispozici, když Československá televize odvysílala živě semifinálový i finálový duel, kterými provázela komentátorská esa té doby Karol Polák a Vít Holubec.

Pozornost přitahovala událost také v jiných evropských zemích, což dokládají údaje o počtu novinářů, kterých se akreditovalo celkem 350. Nejvíce zástupců kromě Jugoslávců měli novináři z NSR, těch do dějiště šampionátu dorazilo 52, následovalo Nizozemí se 38 zástupci a ČSSR jich vyslala 26. Ze zemí, jejichž tým na turnaji nebyl, poslali nejvíce žurnalistů Francouzi, konkrétně 12. Anglie, o které už byla zmínka, měla na místě 9 novinářů.³⁴

---

³¹ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0. Str. 68

³² KÁNINSKÝ, Josef a Stanislav HRABĚ. *Bělehrad 1976: evropské zlato za všechny miliony*. Řitka: Čas, 2015. ISBN 978-80-7475-124-0.

³³ KÁNINSKÝ, Josef a Stanislav HRABĚ. *Bělehrad 1976: evropské zlato za všechny miliony*. Řitka: Čas, 2015. ISBN 978-80-7475-124-0. Str. 112

³⁴ NESG. Na ME v Jugoslávii je přihlášeno na 350 novinářů: V Záhřebě nám bude přáno. *Československý sport*. 12. 6. 1976, roč. 24, č. 139 s. 1.

2.3. Mistrovství Evropy v českých denících

Následující část bude věnována tomu, jak o ME v Jugoslávii informovaly tři deníky na území Československa – Rudé právo, Mladá fronta a Československý sport, a to v období 3. června až 7. července 1976. Časový úsek byl zvolen tak, aby sledované články pokrývaly dva týdny před vypuknutím turnaje a následně dva týdny po jeho konci.

Vzhledem k zaměření uvedených listů je logické, že nejvíce prostoru dostal evropský šampionát v Československém sportu, který vydal ve sledovaném období 81 článků. Důraz také kladl na fotografie, kterých čtenáři viděli 61. Mladá fronta za stejnou dobu měla na svých stránkách 34 článků a 23 fotografií. Nejméně prostoru dostalo ME v Rudém právu, kde se čtenáři dočkali 26 článků a 15 fotografií. Je nutné podotknout, že ač v Rudém právu bylo článků nejméně, oproti Mladé frontě se ale v několika případech jednalo o velmi rozsáhlé články.

I když měl Československý sport bezesporu nejvíce prostoru, a to konkrétně osm stran bez přílohy, fotbalové mistrovství nijak nevyčnívalo nad ostatními a nedostávalo se mu speciálního prostoru tak, jako by tomu bylo v dnešní době a při takové úspěchu, jakého českoslovenští fotbalisté dosáhli v roce 1976.

Kromě fotbalového Eura se deníky zaměřovaly také na další události. Ve sportu se informovalo o probíhajících tenisových grandslamech French Open a následném Wimbledonu, finišující domácí fotbalové lize nebo o blížících se Letních olympijských hrách v Montrealu.

Všechny tři listy vyslaly do Jugoslávie své redaktory, kteří přinášeli informace přímo z místa, což také v novinách bylo zdůrazněno - Původní zpravodajství Jaroslava Šálka (Mladá fronta), Ze Záhřebu dálnopisuje náš zpravodaj Ivo Urban (Rudé právo) a Ze Záhřebu dálnopisuje náš redaktor František Žemla (Československý sport). Ne vždy je ale autor článku známý, proto není možné s jistotou říci, kolik článků psali novináři, kteří byli přímo v místě dění, a co vytvořili žurnalisté v redakci na území Československa.

2.3.1. Období před semifinálovým zápasem ČSSR – Nizozemsko (3. – 14. června 1976)

V prvním sledovaném období byl, stejně jako ve všech ostatních, nejaktivnější Československý sport, který publikoval od 3. do 14. června 11 článků, zatímco Rudé právo

jich otisklo šest a Mladá fronta ještě o jeden méně. Všechny zprávy se týkaly základních informací o týmu, většina z nich byla kratšího rázu v rozsahu jednoho až tří odstavců. Rozdíl byl u zpráv z místa, především u Sportu.

Paradoxní pak je, že i když Československý sport vydal za první období nejvíce článků, fotografie na téma ME v tomto deníku nebyla ani jedna. S fotografiemi z ostatních sportů ale Československý sport pracoval aktivně, 8. 6. 1976 jich bylo na osmi stranách sedmnáct, další den šestnáct. I když šlo také o obrázky ze světa fotbalu, jednalo se o fotografie z domácí ligy, která právě v době evropského turnaje končila, titul získal Baník Ostrava. Prostor dostal také tenis nebo sokolové.

Co se týká fotografií, aktivnější Mladá fronta jich měla hned pět. Jednalo se o fotografie k článkům *Trenér Holandska Knobel varuje před přílišným optimismem. Pozor na Ondruše a spol.*,³⁵ kde jsou obrázky dvou největších sportovních hvězd Johana Cruyffa a Johana Neeskense. Další fotografie jsou u článku *NSR – obhájce titulu*³⁶ a *Jugoslávie – S povinností domácích*.³⁷ Rudé právo otisklo fotografii jednu.

Ihned první den sledovaného období, tedy 3. června 1976, vydávají všechny tři deníky shodně jeden článek, zatímco Rudé právo a Čs. sport se věnují prodeji lístků na finálový turnaj ME, Mladá fronta přímo cestu nabízí *S ČEDOKEM na ME*.³⁸

Před startem šampionátu se témata článků ve všech denících opakovala. Objevily se shodně články s nominacemi ČSSR i Nizozemí, rozhovor s holandským trenérem Knoelem. Stejně tak deníky informovaly o soustředění reprezentantů v Tatrách, do kterých za Československý sport vyjel František Černochoch. Zda měly Mladá fronta a Rudé právo zpravodaje přímo v Tatrách, není bohužel možné zjistit. Vzhledem k tomu, že oba listy vydaly jediný a pouze krátký informativní článek, je pravděpodobné, že informace nejsou čerpány zpravodajem přímo z místa. Text v denících se ale liší a jako zdroj není uvedena ČTK.

František Černochoch na rozdíl od kolegů v konkurenčních médiích poctivě plnil roli „očitého svědka“, když o atmosféře vydal 11. června komentář *Plíce a dech v Tatrách, myšlenku na jihu aneb: Když Pivarník knokautoval Panenku*, kde popisuje atmosféru

³⁵ NESG. Trenér Holandska Knobel varuje před přílišným optimismem: Pozor na Ondruše a spol. *Mladá fronta*. 10. 6. 1976, roč. 32, č. 137, s. 8.

³⁶ NESG. NSR – obhájce titulu. *Mladá fronta*. 11. 6. 1976, roč. 32, č. 138, s. 8.

³⁷ NESG. NSR – obhájce titulu. *Mladá fronta*. 11. 6. 1976, roč. 32, č. 138, s. 8.

³⁸ NESG. S ČEDOKEM na ME. *Mladá fronta*. 3. 6. 1976, roč. 32, č. 131, s. 8.

soustředění.

V Tatrách byla báječná modrá, azurová obloha, jakou závidíme Francouzům u jejich pobřeží. Jenže ne každý může mít všechno. Oni mají oblohu, my máme fotbal. Pardón...

Volných chviliek tu mnoho není, čas je rozplánován jak od nejprozíravějšího ekonoma v této pětiletce (Ježek k ekonomice nemá daleko!), a když je hodinka pauzy, nezapře se v nikom, že jsme zemí Kodešů a Tomanových.

Jenže: To pak Tonda Panenka může dělat co chce a vymlouvat se, že „to mám teprve potřetí v ruce,“ Pivarník mu zasadí tenisový k.o., kdy si vzpomene. Kdo nevládne raketou, vládne kartami, kdo ani tím ne, vládne knížkou. Málokdo se soustředí, neboť myšlenka na středu 16. června je větší...³⁹

Zatímco u Mladé fronty a Rudého práva se před turnajem jednalo především o stručné a informativní články, Čs. sport se snažil jít více do hloubky a kromě výše uvedeného komentáře přinesl ještě jeden článek. Autorem byl opět František Černocho, který ho napsal podle domicilu ve Štrbském Plesu, a spíše než o komentář jde o hodnotící zprávu, která se zaměřuje na role týmů před ME.

Náš fotbal stojí uprostřed dlouhé cesty. Něco děláme pro jeho renesanci, něco se daří, něco míň. Po čtrnácti letech jsme se dopracovali úspěchu. Byla to po Chile velká přestávka, ale o to je nyní úspěch radostnější. Jsme mezi nejlepšími čtyřmi v Evropě a stojíme před velkým zápasem s Holanďany.

Ze čtyř semifinalistů mají svůj kredit ještě z mistrovství světa finalisté NSR a Holandsko. Jejich současný věhlas je v Evropě skutečně nejvyšší. Třetího v pořadí představují domácí Jugoslávci...Nám se přisuzuje role zajímavá. Mužstvo pro překvapení. Můžeme se prý stát „černým koněm“ mistrovství, i když, upřímně řečeno, zatím ve fotbalové Evropě nikdo nevěří, že bychom Holanďany ohrozili.

A tak poletíme v pondělí do Záhřebu v dobré náladě, v očekávání středečního boje. Naši fotbalisté se jen tak nevzdávají.⁴⁰

V závěru období před startem šampionátu vydávají poslední články Mladá fronta i Rudé právo shodně 11. června, to Československý sport otiskl 12. června článek o

---

³⁹ ČERNOCH, František. Plíce a dech v Tatrách, myšlenku na jihu aneb: Když Pivarník knokautoval Panenku. *Československý sport*. 11. 6. 1976, roč. 24, č. 138, s. 3.

⁴⁰ ČERNOCH, František. Tvoříme silnou čtyřku. *Československý sport*. 10. 6. 1976, roč. 24, č. 137, s. 1.

novinářích v místě turnaje *Na ME v Jugoslávii je přihlášeno na 350 novinářů. V Záhřebě nám bude práno* a v pondělí 14. června *Okoukli Holand'any a letí.*

2.3.2. Období semifinálového zápasu ČSSR – Nizozemsko (15. – 18. června 1976)

Zatímco v prvním sledovaném období vycházely články spíše nárazově, od 15. června už minimálně jeden text, který se týkal mistrovství Evropy, za den vydal každý deník. Tématem už je jednoznačně semifinálový duel a také Holand'ané, které se novináři snaží rozebírat a představit.

15. června se Mladá fronta věnuje už konkrétně nadcházejícímu zápasu s Holandskem a přináší ohlasy z řad českých reprezentantů a trenéra Ježka. „*Poslední příprava splnila naše požadavky na 90 %. Těch 10 % se vždycky někde utratí. Můj pocit není jiný než před minulými těžkými zápasy: hráli jsme v Anglii, ve Skotsku, v Portugalsku, v Kyjevě. Vždy šlo o hodně. Tentokrát vzrušuje poněkud více blízkost velkého cíle – finále mistrovství Evropy. Víme ovšem, jaký soupeř nás ve středu čeká. Holand'ané udělali za poslední léta pro reprezentaci maximum...Je to soupeř momentálně nejtěžší v Evropě, my víme, ale vůbec se nevzdáváme.*“⁴¹

Rudé právo informuje o tom, že oba týmy jsou už na místě a věnuje se semifinálovému zápasu také z pohledu fanouška na turnaji – ceny vstupenek, počet fanoušků na stadionu pro 60 000 diváků a stejným směrem jde také Československý sport.

V den semifinále, tedy 16. června, přináší Rudé právo a Mladá fronta shodně jeden článek, stejně jako tomu bylo předešlý den. Naproti tomu Československý sport věnuje fotbalistům celou čtvrtou stranu, na které je popis hráčů z původní nominace včetně jejich fotografií. „*Když se rodila tato stránka, bylo jich ještě dvaadvacet. Byli to všichni, které Ježek s Venglošem povolali do fotbalové zbraně, aby se soustředěně připravili na závěr fotbalové festivalu nejlepších čtyř evropských týmů. V pondělí odletělo osmnáct z nich. Myslíme, že v tuto chvíli je zcela jedno, zda přinášíme miniportréty osmnácti nebo dvaadvaceti lidí. Všichni tahali, jak se říká, za jeden provaz, a ti, co nejsou momentálně na jihu, čekají doma v záloze.*“⁴²

⁴¹ NESG. Fotbalisté odletěli do Záhřebu s chutí na „tulipány“.: Oslaví Nehoda jubileum?. *Mladá fronta*. 15. 6. 1976, roč. 32, č. 141, s. 8.

⁴² ŽEMLA, František. O těch, co chtějí dnes v Záhřebu překvapit. *Československý sport*. 16. 6. 1976, roč. 24, č. 142, s. 4.

Po 120 minutách pod nápirem deště i soupeře. Veselý rozveselil Ondruše (Mladá fronta), Naši fotbalisté ve finále mistrovství Evropy. ČSSR – Holandsko 3:1! (Rudé právo) a Naši fotbalisté ve finále! (Československý sport). Tak zněly titulky k reportážím vítězného utkání proti Holandsku. Všechny tři listy využily svých novinářů, kteří zaslali autorské články.

Československý sport se lišil tím, že jako jediný kromě základních informací z utkání přinesl také rubriku Mezi Záhřebem a Bělehradem, kterou psal novinář František Žemla, a kde se snažil divákům pomocí jakýchsi komentářů přiblížit atmosféru a fotbalové dění. První den, kdy tato rubrika vychází (a jak sám autoru upozorňuje, byl článek napsán ještě před postupem do finále), se Žemla zaměřil na den československých fotbalistů před utkáním s Nizozemskem. *„Člověka, který má fotbal rád a který s ním prožil v jeho dobách dobrých i zlých už nejeden pátek, samozřejmě potěší každý moment, kdy cítíte, že se naši fotbalisté konečně zase protlačili mezi elitu. Zatím sice jen evropskou, ale i to je pěkné. Neobvyklé pocity mají i naši hráči. Rozdávali autogramy ještě před zápasem s Holandskem, v novinách si v srbochorvatštině překládali ódy na svou hru. Na stadióně Dinama ve středu večer slyšeli sympatie domácích diváků v podobě mohutného povzbuzování.“*⁴³

Protože se semifinále hrálo ve večerních hodinách a novináři neměli po utkání čas na další den sepsat komentáře a ohlasy k utkání, vše vychází 18. června, kdy listy vydaly od počátku sledovaného období nejvíce článků, a to šestnáct. Nejvíce aktivní byl opět Československý sport s devíti články a pohledem do zákulisí. *Konečně poslední hvizd Thomasovy píšťalky. Promočení na kůži, unavení k smrti, a přesto nesmírně šťastní se objímali naši fotbalisté ve středovém kruhu...Hned se v kabině zpívalo. A přitom se hráči přesvědčovali o všech svých zážitcích. Střelec druhé branky Zdeněk Nehoda vyprávěl: „Něco mi říkalo, že nakonec budu úspěšný, a že dám aspoň branku.“ František Veselý jen kroutil hlavou: „Když jsem nastupoval v prodloužení, přitočil se ke mně trenér Vengloš a povídá mi Franto, hraj docela klidně. Budeš na hrotu, o ničem nepřemýšlej, jen hraj. Stejně dáš branku. Jak jen to Vengloš věděl?“*⁴⁴

Kromě toho přinesl také například komentář Františka Černocho o kapitánovi československého týmu Antonu Ondrušovi nebo ohlasy známých osobností na semifinálový

---

⁴³ ŽEMLA, František. Mezi Záhřebem a Bělehradem: Nejstarší je Viktor. *Československý sport*. 17. 6. 1976, roč. 24, č. 143, s. 1.

⁴⁴ ŽEMLA, František. Mezi Záhřebem a Bělehradem: Jak chutná radost. *Československý sport*. 18. 6. 1976, roč. 24, č. 144, s. 1.

výkon československého týmu. „*Byl to velký sportovní zážitek. Zaujalo mě nesmírné úsilí a vůle všech hráčů. Právě toto nasazení v těžkých podmínkách bylo asi rozhodující,*“⁴⁵ nechal se například slyšet Karel Gut.

V čem se naopak všechny deníky shodují, to je článek na téma ohlasů v zahraničním tisku. Shodně přináší například informace z italského tisku. *Senzace: „Holandsko po 120 minutách k.o.“, ČSSR překvapivě rozdrtila Holanďany, V nastaveném čase se fotbalisté země tulipánů zhroutili.* Samozřejmě také informují o titulcích v tisku v Nizozemí. *Tisk píše většinou smutným tónem o „ostudné“ porážce reprezentačního mužstva, kterou mu uštědřili českoslovenští fotbalisté.*⁴⁶

Další shoda v tématu je informace o výsledku druhého semifinále mezi domácí Jugoslávií a NSR, která dokázala zvítězit v prodloužení a zajistila si finále proti ČSSR.

2.3.3. Období finálového zápasu ČSSR – NSR (19. – 22. června 1976)

Období, které předcházelo finálovému zápasu a následně přineslo výsledek a ohlasy ze zlatého úspěchu československých fotbalistů, bylo z hlediska počtu článků nejaktivnější, když v průběhu tří dnů (protože v neděli noviny nevycházejí) vyšlo celkem 57 článků – šlo o reportáže, ale také například rozhovory s hráči nebo komentáře k utkání. Aktivně byly využity také fotografie, kterých vyšlo 39.

V sobotu 19. června, tedy den před rozhodujícím zápasem, přináší listy veškeré informace k utkání, protože finále se hrálo v neděli. Deníky shodně vydávají hlasy československých fotbalistů i soupeře. Novináři se snaží zachytit pohled do zákulisí. A svěřencům trenéra Ježka přáli vítězství fanoušci domácího týmu, který prohrál v semifinále právě se soupeřem Čechoslováků.

*Celá Jugoslávie žije v jediném přání: aby ČSSR v neděli zvítězila ve finále mistrovství Evropy. Do hotelu Slavia, kde je tiskové středisko, se soustřeďují telegramy a nejrůznější přání na adresu týmu ČSSR: Vyhrajte za sebe i za nás.*⁴⁷

Československý sport opět přišel s odlišnými zprávami, když se zaměřil na rozhodčího finálového utkání a také na zážitky fanoušků z Jugoslávie v článku „*Chlapci, hrajte od srdíčka, na prsou přec máte lvička – Zážitky horníka Zd. Zavázala z Ostravy. 'Odsuzovali*

---

⁴⁵ NESG. Jak viděli a prožívali vítězství nad Holandskem. *Československý sport*. 18. 6. 1976. roč. 24, č. 144, s. 1.

⁴⁶ NESG. Drama v zrcadle tisku. *Mladá fronta*. 18. 6. 1976, roč. 32, č. 144, s. 8.

⁴⁷ ŠÁLEK, Jaroslav. Jak proti NSR. *Mladá fronta*. 19. 6. 1976, roč. 32, č. 145, s. 8.

jsme chováni některých holandských fandů, když po utkání pálili svoje vlajky. My jsme si nakonec společně s domácími diváky vynutili čestné kolo našeho mužstva. Zastavili pod naší tribunou, stejně mokří jako my, děkovali nám. My plné oči slz, a Viktor, nejstarší z reprezentantů, plakal jak malý kluk...’ Byly to nezapomenutelné chvíle, pro všechny naše turisty, kteří sledovali středeční boj těch se lvíčkem na prsou. “⁴⁸

Zajímavou informaci pak přinesl František Žemla v článku *Ze zákulisí ME. „Informační bulletin říká: Je zakázáno dělati s kterýmkoli rozhodčím jakýkoliv rozhovor. Nepřejí si ani trenéři, aby se hovořilo s hráči. Zdá se, že nakonec fotbal docela oněmí. A může se potom stát, že lidé budou mít místo hlav míče. “⁴⁹*

Nejvíce článků ze všech sledovaných dnů vychází v pondělí 21. června 1976, tedy den po finálovém vítězství československých fotbalistů nad NSR. Celkem jich bylo 22 – jedenáct v Československém sportu, sedm v Mladé frontě a čtyři v Rudém právu. Zatímco Československý sport informoval o turnaji pravidelně na titulní straně, „nesportovní“ periodika výjimečně. Úspěch československých fotbalistů ale právě touto výjimkou byl. Všechny tři deníky shodně zveřejňují na titulní straně blahopřání od Gustava Husáka. Mladá fronta vydává část textu s fotografií zákroku Iva Viktora, Rudé právo pak na titulní straně fotografii nemá, na druhou stranu je ale znění dopisu celé:

„Blahopřeji vám co nejsrdečněji ke skvělému úspěchu, k získání titulu mistrů Evropy v kopané 1976. Naše veřejnost se zaujetím sledovala váš obětavý a nadšený výkon, kterým jste tak úspěšně dokázali reprezentovat Československou socialistickou republiku. Prokázali jste ve sportovním zápolení s nejpřednějšími mužstvy Evropy vysokou úroveň našeho nejmasovějšího sportu – fotbalu.

Odpovědnost, s kterou jste přistupovali k reprezentaci naší socialistické vlasti, je dobrým příkladem i pro ostatní úseky našeho sportu a tělovýchovy. “⁵⁰

Všechny deníky informují o vyhlášení brankáře Iva Viktora nejlepším hráčem ME a také All stars týmu.

„Ivo Viktor byl vyhlášen nejlepším fotbalistou evropského šampionátu. Je to skvělá odměna tohoto vynikajícího čs. reprezentanta, který velkou měrou přispěl k úspěchu čs.

---

⁴⁸ NESG. Chlapci, hrajte od srdíčka, na prsou přec máte lvíčka: Zážitky horníka Zd. Zavázala z Ostravy. Československý sport. 19. 6. 1976, roč. 24., č. 145, s. 4.

⁴⁹ ŽEMLA, František. Ze zákulisí ME. Československý sport. 19. 6. 1976, roč. 24, č. 145, s. 1.

⁵⁰ NESG. Srdečné blahopřání soudruha G. Husáka: Čs. fotbalisté mistry Evropy. Rudé právo. 21. 6. 1976, roč. 56, č. 146, s. 1.

mužstva na ME. Hrál své 64. utkání a v 30 z nich neobdržel branku.“⁵¹

Tato část zprávy je ve všech listech identická, i když zde není uveden zdroj, je pravděpodobné, že tato zpráva byla napsána ČTK. Odlišnost je až ve druhé části krátkého článku, kde Mladá fronta pouze uvádí All stars výběr, Rudé právo dodává ještě krátký text: „*Kromě toho byl Viktor jmenován i do nejlepšího týmu evropského šampionátu, ve kterém je pět čs. fotbalistů.*“⁵²

Viktorovi se pak navíc věnuje ještě Československý sport ve své rubrice Mezi Záhřebem a Bělehradem s titulkem *Muž s kontem 64.* „*Každý, kdo měl štěstí být s Viktorem v Dukle a společně s ním trénovat jako brankář, nikdy na to nezapomene. Slyšíte jen: Jak Viktor dokáže trénovat, to pro mě bude vzorem navždycky.*“⁵³

Zajímavostí, kterou opět přináší všechny tři deníky, je, že se původně v případně nerozhodného stavu mělo finále v úterý opakovat. Z následujících důvodů k tomu ale nedošlo: „*Neúspěch domácích reprezentantů, kteří obsadili až 4. místo, odrazil v menším zájmu diváků. To byl i důvod k rozhodnutí výkonného výboru UEFA, který se dohodl s oběma svazy finalistů, finálový zápas nebude opakovat a skončí-li nerozhodně i po prodloužení, budou se střílet pokutové kopy.*“⁵⁴

Shodně také listy informují právě o výsledku utkání o třetí místo, ve kterém domácí Jugoslávie padla s Holandskem.

František Černocho z Československého sportu pak přináší komentář *Kluci zlatí:* „*Co lepšího jsme si my, národ fotbalistů, mohli včera v noci přát? Co lepšího žádat od sportu, v němž jsme už dvakrát sahalí po světových hroznech, vždy nám zbylo „jen“ stříbro v Římě a Chile, ale teprve teď přišla, chvíle, kdy se o nás bude mluvit v superlativech... Získali jsme trofej v utkání, které vzrušilo svět, jenž s obdivem hleděl na obrazovky, kdože jsou to ti sportovní vyslanci malého Československa, nedávno ještě neznámí, kteří dnes vydrží, bojují, myslí, umějí střílet, hrají takticky a mají v sobě vše, co dělá fotbalistu fotbalistou...*“⁵⁵

V úterý 22. června byly deníky opět velmi aktivní s celkovým počtem 20 článků. Zprávy se týkají především návratu československých fotbalistů zpět domů a dalších ohlasů

---

⁵¹ NESG. Viktor nejlepší. *Rudé právo*. 21. 6. 1976, roč. 56, č. 146, s. 8.

⁵² NESG. Viktor nejlepší. *Rudé právo*. 21. 6. 1976, roč. 56, č. 146, s. 8.

⁵³ ŽEMLA, František. Mezi Záhřebem a Bělehradem: Muž s kontem 64. *Československý sport*. 21. 6. 1976, roč. 24, č. 146, s. 1.

⁵⁴ NESG. Proč až do konce. *Mladá fronta*. 21. 6. 1976, roč. 32, č. 146, s. 8.

⁵⁵ ČERNOCH, František. Kluci zlatí. *Československý sport*. 21. 6. 1976, roč. 24, č. 146, s. 8.

k utkání. *Ať žijí mistři* je článek na titulní straně Mladé fronty, *Praha slavnostně uvítala mistry Evropy* informoval Československý sport a *Vítězové z fotbalového Bělehradu doma* byl titulek v Rudém právu.

Přílet českých fotbalistů a dalších členů realizačního týmu dal novinářům možnost vyzpovídat aktéry finálového utkání. Například kapitán Ondruš na letišti žurnalistům řekl: *„Dovolte mi, abych za celý kolektiv předal čestné hlášení. Náš cíl, který jsme si stanovili jako závazek k XV. Sjezdu KSČ, jsme myslím nejen splnili, ale i překročili. Chlapci vzorně bojovali, všichni překonali sami sebe, příkladně reprezentovali. Soudruhu předsedo, dovolte mi, abych vám jménem celého kolektivu odevzdal pohár mistrů Evropy, který jsme společnými silami vydobyli.“*⁵⁶

Novináři už měli více času také zpracovat v komentářích úspěch čs. fotbalistů a popisovali cestu už od začátku kvalifikace.

*„Jak dávno se zdá být ten večer, kdy naši fotbalisté se svěšenými hlavami opouštěli stadión ve Wembley s tříbrankovou porážkou. Jak úspěšný kus cesty urazil náš reprezentační tým od oné chvíle do nedělního večera, kdy v Bělehradě obíhal tartanovou dráhu se stříbrným pohárem mistrů Evropy v rukou. Za dvacet měsíců, jež uplynuly od onoho prohraného zápasu v Anglii, nastupovali čs. fotbaloví reprezentanti k jedenadvaceti mezistátním utkáním a ani jednou neodešli poraženi. Skvělá série! Na jejím konci stojí jeden z největších úspěchů v historii naší kopané.“*⁵⁷

František Žemla se v Československém sportu ještě vrátil k euforii, která vypukla po finále v týmu trenéra Ježka, a popsal zjištění týmového lékaře, že hráči ve finálovém duelu shodili každý minimálně tři kila váhy. *„Bylo to, jako by každý fotbalista vypil džbán opojného lektvaru vítězství, které bylo v tak velké soutěži až dosud našim odpíráno. A mezi tou radostnou vřavou, odpočíváním, pak sprchováním, šfouchanci kamarádů a mistrů Evropy, honil osvědčený doktor kluky na váhu. Chtěl si něco ověřit, nedal pokoj, dokud se tak nestalo. A potom si zapamatoval: nebylo jediného našeho hráče, který by se za ten historický finálový zápas nespádl minimálně o tři kila.“*⁵⁸

Mladá fronta vyzpovídala například herce Miroslava Horníčka: *„Jsme národ velmi kritický. Vždyť ještě nedávno se hovořilo o hluboké krizi naší kopané, a ejhle! Najednou jsme*

⁵⁶ NESG. *Ať žijí mistři. Mladá fronta*. 22. 6. 1976, roč. 32, č. 147, s. 8.

⁵⁷ URBAN, Ivo. *Nejen Evropa tleskala čs. reprezentantům. Rudé právo*. 22. 6. 1976, roč. 56, č. 147, s. 8.

⁵⁸ ŽEMLA, František. *Tři kila dolů. Československý sport*. 22. 6. 1976, roč. 24, č. 147, s. 1.

nejlepší v Evropě. Někdy je dobré se podívat, zda nejsou v krizi ti, kteří kritizují. Novináři s oblibou dávají porážce titulku jako „Rozebrat příčiny neúspěchu“, dnes by tedy mohli klidně volat „Rozebrat příčiny úspěchu“! Udělám-li srovnání s divadlem, pak mohu jen říci, že to bylo velké drama, ale navíc krásně zahrané, protože i velké drama se dá zbabrat. Prostě, velký autor, velcí hráči!“⁵⁹

V neposlední řadě pak dostaly prostor také titulky a úryvky ze zahraničního tisku. NSR: „Českoslovenští fotbalisté se stali mistry Evropy v utkání, které mohlo být sotva dramatictější a napínavější než nedělní souboj s favorizovanou NSR. Utkání hrané fotbalovým umem obou soupeřů a čs. tým dokázal zopakovat soustředěný výkon z minulých střetnutí, dodržet taktiku a herní disciplínu.“⁶⁰

2.3.4. Období doznívání úspěchu (23. června – 1. července 1976)

Poslední období je už o poznání chudší než ta předešlá. Středa 23. června je posledním dnem, kdy vydávají minimálně jeden článek všechny tři deníky. Mladá fronta se ještě jednou vrací k ohlasům zahraničních médií, které vyvolalo vítězství československých fotbalistů na Euru, Rudé právo se v následujících třech dnech také zaměřilo na ohlasy, ale tentokrát to byly kromě článků z médií také výpovědi fotbalových odborníků i hráčů.

„Bylo to skvělé mistrovství. V závěrečných střetnutích minulých evropských šampionátů hrálo vždy jen jedno nebo dvě vynikající mužstva, o vítězi nebylo předem pochyb. Tentokrát všechny čtyři mužstva byla nesmírně vyrovnaná, což dokazují i výsledky,“⁶¹ prohlásil jugoslávský trenér Miljan Miljanič z Realu Madrid.

24. června vydal Československý sport 14 článků na třech stránkách vyhrazených speciálně ME. Čtenáři si díky tomu mohli připomenout celou cestu československých fotbalistů na šampionátu pod titulkem *Takové finále jsme ještě nehráli, kde jsou ohlasy úspěšných fotbalistů nebo si v článku Od bronzové Marseille ke zlatému Bělehradu projít výsledky mistrovství Evropy (potažmo jeho předchůdce Poháru národů) od roku 1958 až do Bělehradu 1976.*

V sobotu 26. června otiskly Rudé právo a Československý sport článek k vyznamenání fotbalistů na Pražském hradě. „Byl to slavný den našich fotbalových reprezentantů,

⁵⁹ BOUŠKA, Josef. Co k tomu říci?. *Mladá fronta*. 22. 6. 1976, roč. 32, č. 147, s. 8.

⁶⁰ NESG. Nová fotbalová hvězda: ČSSR. *Mladá fronta*. 22. 6. 1976, roč. 32, č. 147, s. 8.

⁶¹ BAN, OB. Slova chvály na adresu čs. fotbalistů: Hrdinou bylo celé mužstvo. *Rudé právo*. 23. 6. 1976, roč. 56, č. 148, s. 8.

novopečených mistrů Evropy. Když včera odpoledne vstupovali do Trůnního sálu Pražského hradu, byli rozechvělí víc než před finálovým zápasem v Bělehradě. Přátelské setkání s generálním tajemníkem ÚV KSČ a prezidentem republiky Gustávem Husákem a s předsedou vlády Lubomírem Štrougalem znamenalo pro ně nezapomenutelné chvíle. „Udělali jste velkou radost miliónům příznivců kopané u nás a zasloužili jste se o to, že televizní přenosy sledovali i ti, kteří se jinak o fotbal nezajímali...“ řekl fotbalistům soudruh Husák.“⁶²

Poslední články, které se týkají fotbalového Eura, vychází 1. července. Mladá fronta vyhlásila Iva Viktora nejlepším hráčem pro měsíc červen a Rudé právo vydalo následující poděkování: *„Výbor Fotbalového svazu ÚV ČSTV, vedení, trenéři a hráči čs. reprezentačního mužstva děkují za početná srdečná blahopřání, která obdrželi při příležitosti vítězství na ME 1976 v Bělehradě.“⁶³*

---

⁶² ČTK. Prezident ČSSR přijal mistry Evropy: Řád republiky čs. fotbalovému mužstvu. *Rudé právo*. 26. 6. 1976, roč. 56, č. 151, s. 1.

⁶³ VÝBOR FS ÚV ČSTV. Poděkování. *Rudé právo*. 1. 7. 1976, roč. 56, č. 155, s. 8.

3. ME v Portugalsku 2004

3.1. Cesta k bronzu

Poslední medaili získali na evropské či světové akci čeští fotbalisté v roce 1996. V letech 1998 a 2002 chyběli na MS po nevydařené kvalifikaci, EURO 2000 pak zakončili už ve skupině. Rok 2004 tak mohl napravit předchozí nezdary.

Oproti mistrovství Evropy 1976, kterému se věnuje předchozí kapitola této práce, postoupilo na portugalské EURO v roce 2004 hned 16 týmů, které vzešly z deseti kvalifikačních skupin. Svěřenci trenéra Karla Brücknera vybojovali postup ve III. skupině, kde dvakrát dokázali porazit Moldavsko, Bělorusko i Rakousko. Body ztratili pouze jednou remízou s Nizozemskem, protože ale v odvetě vyhráli 3:1, postupovali z prvního místa s třibodovým náskokem.

Čeští muži byli naloženi do skupiny D, kde vyzvali Lotyšsko, Německo a stejně jako v kvalifikaci také Nizozemce. V úvodním duelu čekal na tým kapitána Pavla Nedvěda papírově nejjednodušší soupeř – Lotyšsko. I když to byli Češi, kteří byli po celý první poločas na míči, skóre jako první otevřel ve 45. minutě Maris Verpakovskis. Přesto pak další den vyšel v novinách titulek *Premiéra na Euru: vítězství vůle*.⁶⁴ Vyrovnání totiž zařídil v 72. minutě Milan Baroš a o vítězství rozhodl střídající Marek Heinz. Češi tak po obratu zapsali první tři body.

Ve druhém zápase nastoupili svěřenci trenéra Brücknera proti Nizozemsku s tím, že pokud by se jim podařilo vyhrát, mají postup na základě dvou remíz Německa jistý. Opět to byl ale soupeř, kteří skóroval první. Po gólech Wilfreda Boumy a Ruuda van Nistelrooye vedli Holanďané v 19. minutě už 2:0. Snížit dokázal vzápětí Jan Koller, na další gól se ale čekalo až téměř do konce zápasu. Stejně jako v zápase s Lotyšskem čeští fotbalisté otočili utkání, když nejprve vyrovnal Milan Baroš a rozhodující trefu si připsal Vladimír Šmicer dvě minuty před vypršením základní hrací doby.

Po dvou vítězstvích měli Češi jistý postup do čtvrtfinále i první místo ve skupině D, do utkání proti Německu tak Karel Brückner nasadil především náhradníky, aby si opory mohly odpočinout. Němci nebyli na turnaji v ideální formě a čeští fotbalisté dokázali vyhrát i potřetí v řadě, přestože i potřetí museli otáčet nepříznivý stav od 21. minuty. Srovnáno bylo

---

⁶⁴ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0, s. 142

o devět minut později díky Marku Heinzovi a vítězný gól vsítil Milan Baroš.

I když se parta Pavla Nedvěda obávala čtvrtfinálového střetnutí s Itálií, ta nakonec mezi nejlepšími osmi překvapivě chyběla a Češi vyzvali Dánsko. I když v předzápasových rozhovorech byli členové týmu opatrní a o roli favorita mluvit nechtěli, nakonec se do semifinále dostali po výhře 3:0 díky brankám Nedvěda a Baroše, který skóroval dvakrát.

V souboji o finále je pak čekalo jedno z největších překvapení turnaje – Řekové, na jejichž vítězství byl před šampionátem kurz 80:1. Pro srovnání na Českou republiku si mohli sázkaři vsadit v poměru 14:1 a největším favoritem z pohledu sázkových kanceláří byla Francie s kurzem 2,75:1. Ta však vypadla už ve čtvrtfinále právě s Řeckem po porážce 0:1.

Také utkání s českou reprezentací nenabídlo příliš gólů. Zápas, který odpískal pro Čechy nechvalně známý rozhodčí Collina, skončil po 90 minutách nerozhodně 0:0. Už od 40. minuty se navíc Karel Brückner nemohl spolehnout na kapitána Nedvěda, který se zranil.

Rozhodlo až prodloužení. *„Řekové ještě zahrávají roh. Pět našich hráčů čeká u přední tyče, a tak Janakopoulos přichází k aktérovi Tsartsasovi, aby mu dal míč nakrátko. Ten mávne rukou a nečekaně načechrá balón do ohně. Přesně ve chvíli, kdy nabíhající Dellas objeví skulinu v naší obraně a nekompromisní hlavičkou ukončí zápas!“⁶⁵*

Čeští fotbalisté inkasovali branku ve 105. minutě v prodloužení a čas na reakci už neměli. Řekové slavili postup do finále a na reprezentanty ČR čekaly stejně jako na Nizozemsko bronzové medaile.

Řekové nakonec celý turnaj ovládli, když ve finále přemohli domácí Portugalsko opět stejným výsledkem 1:0. Rozhodující gól vstřelil v 57. minutě Charisteas.

Český tým: Petr Čech, Zdeněk Grygera, Pavel Mareš, Tomáš Galásek, René Bolf, Marek Jankulovski, Vladimír Šmicer, Karel Poborský, Jan Koller, Tomáš Rosický, Pavel Nedvěd, Vratislav Lokvenc, Martin Jiránek, Štěpán Vachoušek, Milan Baroš, Jaromír Blažek, Tomáš Hübschman, Marek Heinz, Roman Týce, Jaroslav Plašil, Tomáš Ujfaluši, David Rozehnal, Antonín Kinský. Trenér: Karel Brückner.

3.2. Mistrovství Evropy v České televizi

Rozdílů, které nabízí porovnání ME 1976 a ME 2004, je velký počet. Jedním z nich je

---

⁶⁵ HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0, s. 142

i například prezentace v televizi. Zatímco z Jugoslávie nabídla Československá televize dvě utkání Čechoslováků, Česká televize odvysílala všech 31 zápasů Eura, kdy 27 z nich mohli diváci vidět v přímém přenosu a čtyři ze záznamu. Pro šampionát měla veřejnoprávní stanice vyhrazeno 75 vysílacích hodin. K tradičním sportovním komentátorům Jaromíru Bosákovi, Petru Svěcenému a Pavlu Čapkovi se navíc připojili také spolukomentátoři z řad fotbalových osobností – Antonín Panenka, Vladimír Táborský a Jiří Kotrba.⁶⁶

Česká televize nenabídla pouze samotné zápasy, ale ke každému utkání také nabídla před i pozápasové studio, ve kterém fotbaloví experti rozebírali soupeře, hráče, ukazovali tabulky a výsledky a také divákům přinášeli rozhovory s hráči i trenéry.

3.3. Mistrovství Evropy v českých denících

Nebyla to jen televize, kde diváci oproti roku 1976 pocítili změny, ale také deníky. A to nejen v názvu. Jak už v první kapitole bylo napsáno, místo Rudého práva vycházel v roce 2004 deník Právo, Mladá fronta se přeměnila na Mladou Frontu Dnes a z Československého sportu se stal deník Sport.

Oproti ME 1976 vyslaly deníky do Portugalska více svých novinářů. Do Jugoslávie jel z každého listu jeden člověk, který informoval o dění, v roce 2004 vyslalo Právo dva – Karla Felta a Jana Krůtu. Články z ME byly v Právu na stranách označených jako „Zpravodajství Karla Felta a Jana Krůtu“, proto většinou nebyly přímo podepsané a jako autoři budou uváděni oba novináři.

Mladá fronta vyslala do místa Jana Paličku a Tomáše Nohejla, kteří se starali především o zpravodajství týkající se českého národního týmu, Filipa Saviera, který popisoval „nečeské“ dění, a také fotografa Michala Růžičku.

Pomyslný triumf si opět připsal deník Sport, který měl v Portugalsku hned čtyři píšící novináře – Marka Bílka, Pavla Hartmana, Pavla Procházku, Václava Tichého, a také fotografa Pavla Lebedu.

České deníky informovaly o ME v mnohem větší míře, než v jaké to bylo při vítězství čs. fotbalistů v Bělehradě. Zaměříme-li se na tři vybrané listy, které byly pro tuto práci vybrány, je třeba připomenout, že v roce 1976 vydalo Rudé právo 26 článků a 15 fotografií, Mladá fronta 34 článků a 23 fotografií a Československý sport 81 článků a 61 fotografií.

---

⁶⁶ LUK. České televizi pomůže při Euru i Panenka. *MF Dnes*. 8. 6. 2004, roč. 15, č. 133, s. D3.

Pro ME byl zvolen termín sledování deníků od 1. června do 12. července. Deník Právo nabídl čtenářů v tomto období 493 článků a 463 fotografií. Mladá Fronta Dnes měla článků za stejné období 630 a 591 fotografií. Deník Sport si pak udržel i vzhledem ke svému zaměření výsostné postavení a vydal 1 052 článků, které se týkaly Eura 2004, a navíc 1 115 fotografií. MF Dnes k tomu také nejvíce pracovala s grafikami obličejů, kde místo fotografií byly použity portréty vytvořené kreslířem Rudim Stipkovičem. Takových grafik využívali novináři především k rozhovorům nebo při prezentacích ideálních sestav. MF Dnes grafik jako neaktivnější vydala 150. Deník Sport využil grafické zpracování ve 26 případech a Právo jen v jednom.

Vzhledem k celkovému počtu 2 175 článků, které tři zmíněné deníky vydaly k Euru 2004 ve sledovaném období, není v rámci rozsahu bakalářské práce možné analyzovat jednotlivé články tak, jak tomu bylo v roce 1976. Na následujících stranách budou vypsány společné znaky a témata, kterými novináři všech tří deníků plnili strany v průběhu šampionátu. Největší pozornost bude věnována tématům, která se týkala českých zápasů. Bude porováno, jaké reportáže psali novináři z utkání českého týmu, jak novináři známkovali české hráče a jak se novináři ve svých komentářích snažili popsat čtenářům zákulisí turnaje a své zážitky.

3.3.1. Zpravodajství ze zápasů bez české účasti

Tématem, kterému bude věnována v této kapitole nejmenší pozornost, je zpravodajství ze zápasů bez české účasti. Všechny deníky přinášely čtenářům kompletní servis ze všech utkání Eura. Shodně také vydaly před šampionátem přílohu, ve které nabídly veškeré soupisky a zajímavosti. Samozřejmostí byly také zápasové programy, turnajový pavouk, tabulky, statistiky a další podrobnosti, které si čtenáři mohli přečíst každý den v Právu, MF DNES i Sportu.

Deníky zvolily také společnou prezentaci nečeských skupin. Ve většině případů byla zápasům z jedné skupiny věnována jedna speciální strana, na které byly základní statistiky utkání – branky, sestavy, diváci atd., deník Sport pak navíc vydával ke každé skupině komentář někoho z fotbalových expertů, mezi jimiž byli například Zdeněk Ščasný, Karel Jarolím, Werner Lička nebo Jaroslav Hřebík.

Společně také listy přinesly informace ze zahraničního tisku, kde především ukazovaly, jak média informují o českém týmu, případně o jeho budoucím soupeři. Právo a

MF Dnes pro tyto zprávy neměly speciální rubriku, ve Sportu čtenáři tyto informace našli pod titulkem Šepoty a výkřiky.

Ačkoliv měly všechny tři deníky na místě své novináře, nevyhnuly se ani přebírání textů od tiskových agentur. Bylo to především u krátkých článků na jeden odstavec, které informovaly o zajímavostech na turnaji, případně ještě před turnajem díky těmto zprávám přinášeli informace o sestavách.

„Kapitán ruské reprezentace Viktor Onopko se kvůli poraněnému kolenu nezúčastní evropského šampionátu. Onopko se kvůli poraněnému kolenu nezúčastní evropského šampionátu. Onopko již opustil mužstvo a vrátil se domů. Čtyřiatřicetiletý obránce se zranil před měsícem v utkání ruské ligy.“⁶⁷

Tuto zprávu přinesla MF Dnes devět dnů před startem Eura a převzala ji od agentury Reuters. Přibližně stejnou délku měly všechny podobné zprávy a zajímavosti, které deníky otiskly na svých stránkách téměř každý den.

3.3.2. Zpravodajství z českých zápasů

Nejvíce prostoru ale na stránkách zaměřujících se na Euro 2004 zabraly samozřejmě informace z českého tábora. Kromě stejného servisu, který byl poskytován také u utkání jiných týmů, jako byly reportáže a základní statistiky, čtenáři mohli číst zprávy přímo od hráčů v rubrice, kterou připravila všechna média ve spolupráci s reprezentanty. Dále novináři z místa přibližovali okolní dění čtenářům, kteří si pravidelně mohli najít také známkování českých fotbalistů za jejich výkon v utkání.

3.3.2.1. Reportáže

Média volila k informování o výsledku zápasu hned několik typů článků. Tím základním, který se vyskytl vždy den po odehrání a nechyběl ani jednou, byla reportáž.

Každý deník přistoupil k psaní reportáže jinak. Nejkratší pojetí zvolil deník Sport, který měl popis zápasu rozdělený do dvou částí. V první krátkce popsal nejdůležitější momenty ve formě spíše publicistické – *„Český výběr, označovaný za ofenzivní, začal opatrně. A trochu nenápadná útoční hra mu vydržela v celém prvním poločase. Záloha nedokázala vymyslet na soustředěnou dánskou defenzivu snad jedinou lest.“⁶⁸*

⁶⁷ REUTERS. Krátce před Eurem: Ruský brankář zraněný. *MF Dnes*. 3. 6. 2004, roč. 15, č. 129, s. D1.

⁶⁸ PROCHÁZKA, Pavel. Češi budou hrát o finále: Národní tým porazil ve čtvrtfinále na šampionátu Dánsko

Druhá část reportáže byla pojmenována Běh minut a čtenář v ní našel nejdůležitější momenty hry včetně minut, kdy se staly. V průměru vybrali novináři okolo dvaceti popisů.

„4. Heinz zleva zahrává trestný kop, Lokvenc míč přizdvihne, ale dotírajícího Jiráňka už obrana k zakončení nepustí.

14. Týce napálí trestný kop pánu bohu do oken.“⁶⁹

Další dva deníky psaly klasickou reportáž, kterou prokládaly citacemi aktérů. Právo popisuje akce chronologicky a postupně začleňuje výpovědi českých i zahraničních hráčů do analyzovaných herních situací, včetně ohlasů k výsledku.

„Ztratili jsme vyhraný zápas,‘ lomil rukama trenér Dick Advocaat, jenž musel vysvětlovat, proč vystřídal skvělého Robena.“⁷⁰

MF Dnes v první části reportáže upozornila na nejdůležitější akce, v té druhé pak postupně prošla celým zápasem a včetně času vypsala další významné momenty utkání.

„Poborský bombou rozvlínil boční síť, Baroš v pádu mířil nad. Z jasné pozice po skvělém Poborského centru Baroš jen klepl míč – zase vedle!“⁷¹

3.3.2.2. Známkování hráčů

Další rubrikou, kterou zavedla všechna tři média, bylo známkování výkonů hráčů v jednotlivých zápasech. Zatímco v MF Dnes a Sportu udělovali známky samotní redaktori, v Právu se vystřídal několik fotbalových osobností, což se mohlo projevit na rozdílech ve známkování, protože každý měl subjektivní nároky. Na rozdíl od MF Dnes a Práva, které známkovaly stejně jako ve škole, tedy 1 – nejlepší, 5 – nejhorší, ve Sportu se udělovaly body od nejhoršího (bodová hodnota 0) po nejlepší výkon oceněný 10. Pro účely této práce bylo přepočítáno bodování deníku Sport tak, aby odpovídalo školnímu známkování. Za 10 bodů je 1, 9 bodů 1,5 atd., pouze u 6 a 5 bodů byla zvolena shodně známka tři.

3:0, ve čtvrtek se utká s Řeckem. *Sport*. 28. 6. 2004, roč. 25, č. 150, s. 3.

⁶⁹ TICHÝ, Václav. Němce zavraždil Baroš: Český tým složený z náhradníků byl chvílemi pod obrovský tlakem, přesto zvítězil. *Sport*. 24. 6. 2004, roč. 52, č. 147, s. 3.

⁷⁰ FELT, Karel a Jan KRŮTA. Fantazie! Z pekla až do čtvrtfinálového nebe. Po dvaceti minutách prohrával český tým 0:2 a zdál se odepsaný. Unesení diváci pak sledovali fascinující obrat. *Právo*. 21. 6. 2004, roč. 14, č. 144, s. 11.

⁷¹ NOHEJL, Tomáš. Národní tým vydřel první bitvu. *MF Dnes*. 16. 6. 2004, roč. 15, č. 140, D2.

3.3.2.1.1. Česká republika – Lotyšsko 2:1

V prvním utkání, které na šampionátu Češi odehráli, vyhráli 2:1. Museli ale překvapivě otáčet nepříznivé skóre, když po poločasu prohrávali 0:1, což se také projevilo na hodnocení.

Nejhůře dopadli fotbalisté v Právu, kde známkoval bývalý fotbalista Ladislav Vízek. Ten udělil hned tři pětky – Tomáš Galáskovi, Janu Kollerovi a Tomáši Rosickému, o kterém navíc napsal: „*Češi si o něm myslí, že je geniální. Já tento názor ale po dnešku nesdílím... Jen chodil, neakceleroval, nedal přihrávku.*“⁷² Celkový průměr týmu byl pak podle Vízkova známkování 3,69, tedy čtyřka.

Ostatní dvě hodnocení nebyla tak kritická. V deníku Sport si Češi vysloužili trojku s průměrem 2,71 a nejlépe jejich výkon v úvodním duelu hodnotila MF DNES, kde svěřenci Karla Brücknera obdrželi průměr 2,58.

3.3.2.1.2. Česká republika – Nizozemsko 3:2

Proti Nizozemsku Češi také dokázali otočit nepříznivý vývoj a vyhrát 3:2. Hodnocení bylo ve všech případech lepší a tým kapitána Nedvěda by tentokrát u všech tří listů prošel s dvojkou. Průměr navíc zhoršovalo hodnocení Zdeňka Grygery, kterému utkání nevyšlo a střídal už po 24 minutách.

Nejhůře na tom byli čeští fotbalisté opět podle Práva, kde je Pavel Horváth ohodnotil známkami s průměrem 2,38. Deník Sport a MF DNES shodně dospěly k průměru 2,0. Nejlepším hráčem byl podle známkování Milan Baroš, který u všech třech listů získal nejvyšší možnou známku.

3.3.2.1.3. Česká republika – Německo 2:1

Do třetího utkání nastupovali čeští fotbalisté s jistotou postupu do semifinále, trenér Brückner proto nechal největší opory odpočívat. Nejkritičtěji tentokrát známkoval Sport. Češi inkasovali vůbec nejhorší známku v tomto deníku na celém turnaji, a to 3,13. Hned dva hráči si od novinářů zasloužili čtyřku – Jaroslav Plašil a Štěpán Vachoušek.

V Právu svěřenci trenéra Brücknera dostali na průměr přesně mezi dvojkou a trojkou, nejhůře na tom byl podle Františka Straky, který známky uděloval, Štěpán Vachoušek se čtyřkou.

---

⁷² NESG. Češi očima experta. *Právo*. 16. 6. 2004, roč. 14, č. 141, s. 24.

Dvojku pak udělila fotbalistům MF DNES, průměr 2,29 nejvíce pokazila známka čtyři mínus pro Jaroslava Plašila.

3.3.2.1.4. Česká republika – Dánsko 3:0

Čtvrtfinále proti Dánsku ovládli Češi v poměru 3:0. Nejvyšší průměr měli fotbalisté opět u deníku Sport, což ale může být spojeno také rozdílných bodováním a nepřesností u přepočítávání bodů na známky. Průměr činil 2,54.

Čistou dvojku obdržela parta kapitána Nedvěda od MF DNES a vůbec nejlepší průměr za celý šampionát 1,75 udělilo Právo.

3.3.2.1.5. Česká republika – Řecko 0:1

V semifinále nestačili fotbalisté České republiky na Řecko, kterému podleli 0:1 v prodloužení. Tradičně nejlepší hodnocení přinesla Mladá Fronta Dnes, která fotbalisty ocenila průměrem 2,13 a nejlepší známkou byla jedna mínus hned pro čtyři hráče – Čecha, Ujfalušiho, Jankulovského a Galáska.

Nejlepší známku ve Sportu dostal Tomáš Rosický, který podle deníku odehrál utkání za osm bodů, v přepočtu tedy na dvojku. Průměr pro celý tým byl 2,79.

Vlastimil Petržela, který se postaral o hodnocení za duel proti Řecku, dal jedničku hned čtyřem hráčům – Ujfalušimu, Jankulovskému, Rosickému a Nedvědovi, ale také dvě pětky – Šmicovi a Barošovi, což stačilo na průměr 2,67.

3.3.2.1.6. Známky za celý šampionát

Všechny tři deníky ohodnotily hráče také po konci celého turnaje za jejich výkony v průběhu šampionátu. Právo zvolilo pouze slovní hodnocení, proto je k porovnání možné využít jen známky z MF Dnes a Sportu.

Celkově hráče za šampionát více ocenil Sport, jehož novináři udělili všem 22 hráčům, kteří nastoupili, a také trenérovi Brücknerovi dvojku s průměrem 1,98. Čtyři fotbalisté si vysloužili jedničku – Poborský, Nedvěd, Baroš, Heinz. Nejhorší byl se známkou tři mínus Štěpán Vachoušek.

To MF Dnes udělila jedničku v pěti případech, kromě čtyř zmíněných fotbalistů, na kterých se oba deníky shodly, ji dostal ještě trenér Brückner, kterému Sport dal jedna mínus. Nejhorší byli se čtyřkou Jaroslav Plašil a opět Štěpán Vachoušek. Celkový průměr činil 2,19.

3.3.2.3. Rozhovory s českými hráči

Nedílnou součástí zpravodajství ze šampionátu byly také rozhovory s hráči či trenéry českého týmu, které deníky začaly přinášet už na začátku sledovaného období a týkaly se především nominace, ambicí a následně také sestavy. V průběhu turnaje šlo ve většině případů o témata nadcházejících či odehraných zápasů.

Pro účely této práce byla jako rozhovor počítána každá forma textu s otázkami a odpověďmi, případně také prokládaný text, který ale byl doplněn citacemi jediného hráče. Naopak do celkových čísel nebyly započítány texty, které z ME psali samotní hráči. Těm bude věnován prostor v jedné z dalších kapitol práce.

Největší počet rozhovorů vydalo Právo, které vyzpovídalo 23 hráčů v celkem 67 rozhovorech. MF DNES vyzpovídala ještě o jednoho reprezentanta více, v celkovém počtu ale otiskla 53 interview. Sport si vystačil pouze se 16 českými fotbalisty, se kterými udělali novináři tohoto deníku 59 rozhovorů.

Vůbec nejčastějším respondentem byl Karel Brückner, který v průběhu šampionátu rozdal hned 32 rozhovorů (Sport 14, Právo 10, MF DNES 8). Z hráčů byl největší zájem o kapitána Nedvěda, který odpovídal novinářům 26 krát (9 Právo, 8 Sport a MF DNES).

Počty všech rozhovorů s jednotlivými hráči jsou uvedeny v tabulce číslo jedna níže.

Tabulka č. 1

Hráč/trenér	Počty článků			
	MF DNES	Právo	Sport	Celkem
Brückner	8	10	14	32
Nedvěd	9	8	9	26
Baroš	8	6	5	19
Poborský	4	4	4	12
Koller	3	3	4	10
Rosický	1	4	3	8
Čech	2	2	3	7
Galásek	1	4	2	7
Heinz	1	3	3	7
Grygera	2	1	3	6
Jankulovski	1	3	1	5
Matušovič	1	1	3	5
Rozehnal	1	4	0	5
Šmicer	1	2	2	5

Kinský	1	3	0	4
Bolf	1	1	1	3
Hübschman	1	2	0	3
Jiránek	1	1	1	3
Vachoušek	1	1	1	3
Beránek	1	1	0	2
Lokvenc	1	1	0	2
Plašil	1	1	0	2
Ujfaluši	1	1	0	2
Týc	1	0	0	1
Celkem	53	67	59	179

3.3.2.4. Deníky českých hráčů

České deníky se také aktivně snažili spolupracovat s fotbalisty. Všechny tři listy přinášely v průběhu mistrovství jejich komentáře, které se týkaly především atmosféry v týmu, přibližovaly aktivity Čechů na mistrovství a ukázaly pohled do zákulisí.

Mladá fronta Dnes si zvolila jediného reprezentanta, a to Vladimíra Šmicera, který ve své rubrice Šmicrův deník přinesl celkem 19 komentářů. Psal o atmosféře, volných dnech a o osobních věcech.

„Rodinu nechávám doma. Manželka se bude starat o děti a můj tchán Lád'a Vízek zase nerad cestuje. Když jsme se loučili, tak mi žena řekla, abych byl zase brzo doma. Povídám jí: No jo, ale to bychom pak asi moc slavnostně nedopadli...“⁷³

Toto je úryvek ze dne, kdy jeho rubrika vyšla poprvé. Dále popisoval například den české reprezentace na golfu nebo čtenářům zprostředkoval své pocity, jak se mu stýská po dětech a jak s nimi komunikuje. Případně pak divákům osvětlil svůj vztah s Milanem Barošem, se kterým sdílel pokoj.

„Dřív jsem po zájezdech a soustředěních bydlel s Patrikem Bergerem ve Slavii a později i v reprezentaci. No a nedávno jsem ho vyměnil za Bariho, za Milana Baroše. V Liverpoolu stejně jako v národ'aku. Tak nějak to přišlo samo. Rozumíme si, funguje nám to spolu. Shodneme se třeba na výběru muziky. Prostě pustíme MTV a jede to.“⁷⁴

Zatímco u většiny ostatních rubrik byl deník Sport neaktivnější, u komentářů od hráčů

⁷³ NESG. Šmicrův den: Už to začíná. *MF Dnes*. 10. 6. 2004, roč. 15, č. 135, s. D4.

⁷⁴ NESG. Šmicrův den: S Barim se neperem. *MF Dnes*. 22. 6. 2004, roč. 15, č. 145, s. D5.

na tom byl nejhůře. Dopisy od hráčů nazval Portugalský deník, těch vyšlo v průběhu šampionátu celkem osm a starali se o ně dva hráči – jedním z nich byl opět Vladimír Šmicer, jehož článek vyšel třikrát, a Tomáš Rosický s pěti deníky. Témata se oproti Mladé frontě nijak nelišila, hráči opět popisovali své dojmy a aktivity, kvůli menší pravidelnosti ale Šmicer a Rosický popisovali vždy více dnů najednou.

„Svůj portugalský víkend jsem strávil docela pestře, jen vedro venku byl jednotvárné. Po sobotním dopoledním tréninku jsme si odpoledne dali ve čtyřech přátelský hokejový turnaj NHL na play-station. Vyhrál „Ujfi“, já byl druhý, za mnou pak skončil „Dino“ a „Bary“. Byl to takový přáteláček, v nejbližších dnech si zahrajeme Stanley Cup o nějaké prémie.“⁷⁵

„Jsem rád, že na dnešní zápas dorazí z Prahy moji rodiče, kteří zde zůstanou i na ten středeční s Německem. Brácha zůstal doma v Šestajovicích, aby hlídal barák a naši kokršpanělkou Jessy. Nevím, pro koho to budou větší nervy – jestli pro naše na tribuně v Aveiru, nebo pro něj u televize.“⁷⁶

To jsou úryvky z dvou deníků Tomáše Rosického, které ukazují, jak český fotbalista odhaloval i informace ze svého soukromí a náplň volného času na turnaji.

Nejpestřejší formu zvolilo Právo, které v rubrice Můj den na Euro přineslo komentář hned od 18 členů týmu, mezi které patřily všechny největší hvězdy, ale také například třetí brankář Kinský nebo asistent trenér Šilhavý. I v Právu se jednalo především o pocity samotných hráčů, jako tomu bylo například u kapitána Nedvěda.

„Budu si muset zvykat, asi budu totiž na lavičce sedět častěji... Jenže to by mě asi brzo trefilo. To bych nepřežil. Je strašné tam sedět a koukat. Nemůžete dělat nic, jen fandit a nervovat se. A my jsme fandili celý zápas až do konce. Když sudí foukl naposledy do píšťalky, byl to i pro mne strašně krásný pocit. Lavička je totiž součástí mužstva. Žádné náhradníky tu nemáme.“⁷⁷

3.3.2.5. Komentáře od novinářů z místa

Mimo to, že novináři sdělovali čtenářům veškeré informace o turnaji, ve vlastních komentářích přibližovali dění na šampionátu. Právo podobné příspěvky nenabídlo, proto

---

⁷⁵ NESG. Portugalský deník Tomáše Rosického. *Sport*. 14. 6. 2004, roč. 52, č. 138, s. 7.

⁷⁶ NESG. Portugalský deník Tomáše Rosického. *Sport*. 19. 6. 2004, roč. 52, č. 143, s. 5.

⁷⁷ NESG. Na lavičce by mě brzy trefilo. *Právo*. 25. 6. 2004, roč. 14, č. 148, s. 21.

v této podkapitole budou analyzovány pouze MF Dnes a Sport. Sport si pro čtenáře připravil dvě rubriky – Z konce Evropy a U skleničky portského, v nichž vždy jeden z novinářů přibližoval atmosféru ME a přinášel další zajímavosti, které se staly, případně kterých byli svědky. Stejně zaměření měla také rubrika Co jsem zažil v MF Dnes.

Deník Sport sice přinesl rubriky dvě, výrazný rozdíl v nich ale nebyl. Týkaly se prostředí, obě využívaly výpovědi přímých účastníků šampionátu s jejich doslovnými citacemi. Celkově novináři napsali v těchto dvou rubrikách 20 článků – šest Z konce Evropy a čtrnáct U skleničky portského. O dva komentáře méně uvedli v MF DNES.

Témata se u obou deníků v podstatě shodují. Oba psaly například o oslavách domácích Portugalců.

„Nedělní noci ječí klakson. Z každého auta, které jede Lisabonem nebo stojí v jeho ucpaných ulicích. Fotbalové Portugalsko, zatracené premiérou s Řeky, povstalo a heroickým výkonem se probilo do čtvrtfinále Eura. Dvoul milionovým městem teď hýbe vlna euforie.“⁷⁸

„I když Portugalci vyhráli nad Ruskem (2:0) v Lisabonu, v Portu se v noci ze středy na čtvrtek také slaví jak na Silvestra. Okamžitě po skončení duelu se nahrnou na místní „Václavák“ – Praca de Liberdade, tedy náměstí Svobody, stovky lidí. Holky sedí nahoře v otevřených autech, mávají zelenočervenými vlajkami, řidiči troubí, jako kdyby hořelo, a jezdí pořád dokola. A do toho se motá pár českých fandů, kteří jinak sídlí u šedesát kilometrů vzdáleného Aveira v kempu. To je skvělé, jsou tu báječní lidé. Stálo za to – jet sem autem tři tisíce kilometrů,‘ směje se vytáhlý bloňdák v červeném národním dresu.“⁷⁹

Předchozí ukázky naznačují rozdíl, který je mezi rubrikou ve Sportu a MF DNES – jsou to přímé výroky, které deník Sport používá, zatímco u Mladé fronty Dnes jde pouze o komentář autora.

Zatímco Sport ukončil své rubriky s koncem působení českých reprezentantů na ME a porážku s Řeckem, Mladá fronta Dnes se k turnaji ještě vrací.

„Trenér Karel Brückner pohnutě děkoval. Naposledy seděl za stolem na vyvýšeném stupni, měl za sebou závěrečnou tiskovku. Bylo vidět, jak to tady měl rád. Stadion s jednou

---

⁷⁸ NOHEJL, Tomáš. Co jsem zažil: Lisabon byl jeden velký klakson. *MF Dnes*. 22. 6. 2004, roč. 15, č. 145, D4.

⁷⁹ PROCHÁZKA, Pavel. U skleničky portského: Češi mezi kondomy. *Sport*. 18. 6. 2004, roč. 52, č. 142, s. 5.

zastřešenou betonovou tribunou vedle historického centra města Sintra, u malebné věže, se sametově upraveným trávníkem.⁸⁰

3.3.2.6. Počty článků a fotografií po jednotlivých dnech

Přesný přehled, kolik vydávaly deníky článků a fotografií v jednotlivých dnech, nabízí níže uvedená tabulka. Tabulka číslo dvě ukazuje počty článků, tabulka číslo tři je věnována fotografiím.

Tabulka č. 2

Den		MF DNES	Právo	Sport
		Počet článků		
Úterý	01.06.2004	3	3	7
Středa	02.06.2004	8	4	6
Čtvrtek	03.06.2004	10	7	19
Pátek	04.06.2004	9	7	11
Sobota	05.06.2004	5	4	33
Neděle	06.06.2004			
Pondělí	07.06.2004	12	6	22
Úterý	08.06.2004	11	5	15
Středa	09.06.2004	58	7	31
Čtvrtek	10.06.2004	11	11	29
Pátek	11.06.2004	16	11	24
Sobota	12.06.2004	25	21	45
Neděle	13.06.2004			
Pondělí	14.06.2004	29	27	53
Úterý	15.06.2004	26	22	41
Středa	16.06.2004	25	22	50
Čtvrtek	17.06.2004	25	21	54
Pátek	18.06.2004	20	23	43
Sobota	19.06.2004	19	20	56
Neděle	20.06.2004			
Pondělí	21.06.2004	34	28	58
Úterý	22.06.2004	23	19	38
Středa	23.06.2004	20	24	56
Čtvrtek	24.06.2004	29	20	33
Pátek	25.06.2004	21	21	34
Sobota	26.06.2004	22	21	56
Neděle	27.06.2004			
Pondělí	28.06.2004	29	22	42
Úterý	29.06.2004	18	19	41

⁸⁰ PALIČKA, Jan. Co jsem zažil: Smutné ráno. Je konec. *MF Dnes*. 3. 7. 2004, roč. 15, č. 155, s. D3.

Středa	30.06.2004	22	19	30
Čtvrtek	01.07.2004	23	18	44
Pátek	02.07.2004	30	17	26
Sobota	03.07.2004	19	18	25
Neděle	04.07.2004			
Pondělí	05.07.2004			
Úterý	06.07.2004	12		
Středa	07.07.2004	15	18	16
Čtvrtek	08.07.2004	1	3	10
Pátek	09.07.2004		0	1
Sobota	10.07.2004		3	
Neděle	11.07.2004			
Pondělí	12.07.2004		2	3
Celkem článků		630	493	1052
		MF DNES	Právo	Sport

Tabulka č. 3

Den		MF DNES	Právo	Sport
		Počet fotografií		
Úterý	01.06.2004	2	3	8
Středa	02.06.2004	5	1	7
Čtvrtek	03.06.2004	4	5	15
Pátek	04.06.2004	6	4	11
Sobota	05.06.2004	1	2	18
Neděle	06.06.2004			
Pondělí	07.06.2004	8	3	7
Úterý	08.06.2004	2	5	16
Středa	09.06.2004	92	3	18
Čtvrtek	10.06.2004	15	3	16
Pátek	11.06.2004	23	36	20
Sobota	12.06.2004	16	17	60
Neděle	13.06.2004			
Pondělí	14.06.2004	24	13	33
Úterý	15.06.2004	19	14	47
Středa	16.06.2004	32	27	64
Čtvrtek	17.06.2004	8	13	45
Pátek	18.06.2004	11	12	27
Sobota	19.06.2004	13	13	64
Neděle	20.06.2004			
Pondělí	21.06.2004	29	32	68
Úterý	22.06.2004	17	21	43
Středa	23.06.2004	16	15	65

Čtvrtek	24.06.2004	8	30	37
Pátek	25.06.2004	10	18	43
Sobota	26.06.2004	16	18	87
Neděle	27.06.2004			
Pondělí	28.06.2004	34	37	35
Úterý	29.06.2004	22	20	44
Středa	30.06.2004	18	16	35
Čtvrtek	01.07.2004	20	27	61
Pátek	02.07.2004	22	18	28
Sobota	03.07.2004	16	27	43
Neděle	04.07.2004			
Pondělí	05.07.2004			
Úterý	06.07.2004	71		
Středa	07.07.2004	11	8	26
Čtvrtek	08.07.2004	0	0	20
Pátek	09.07.2004		0	0
Sobota	10.07.2004		2	
Neděle	11.07.2004			
Pondělí	12.07.2004			4
Celkem fotografií		591	463	1115
		MF DNES	Právo	Sport

Závěr

Fotbalové šampionáty v roce 1976 a 2004 byly pro český (dříve československý) fotbal jedněmi z nejúspěšnějších. Přestože na ME v Jugoslávii z roku 1976 vybojovali českoslovenští fotbalisté zlaté medaile, zatímco v Portugalsku 2004 „jen“ bronz, dostalo právě portugalské mistrovství Evropy mnohem větší prostor, než tomu bylo u druhého popisovaného turnaje.

K doložení této reality postačí několik číselných důkazů. V roce 1976 vyšlo na téma fotbalového mistrovství v období pěti týdnů ve třech československých denících – Rudé právo, Mladá fronta a Československý sport, dohromady 141 článků. O šampionátu v Portugalsku napsali novináři ve stejném časovém období a ve stejných denících, které v průběhu 28 let mezi šampionáty změnily majitele i názvy, celkem 2 175 článků. Takový rozdíl mohl být ovlivněn počtem zápasů odehraných na jednotlivých turnajích. Z předložené bakalářské práce však vyplývá, že podstatnou roli sehrál zejména vývoj médií a proměna způsobu prezentace sportovních událostí vzhledem ke čtenářům a jejich zájmům.

Velmi podobná byla situace také v oblasti fotografií. Zatímco v roce 1976 jich deníky otiskly 99, na portugalském ME v roce 2004 už jich bylo 2169. Kromě toho, že měly MF Dnes a deník Sport vlastního fotografa, využívaly všechny tři listy služeb tiskových kanceláří.

Rozdíly v počtu článků i fotografií jsou způsobeny i personálním obsazením, kdy z Jugoslávie dopisoval z každého deníku jen jeden novinář. Do Portugalska poslalo Právo dva zaměstnance, Mladá fronta Dnes tři píšící žurnalisty a jednoho fotografa a deník Sport vyslal hned pět osob – fotografa a čtyři píšící novináře, kteří tak měli mnohem více prostoru a času na hledání a zpracovávání dalších zajímavých témat.

Rozdíl mezi těmito dvěma šampionáty ale nebyl pouze v kvantitě článků. V roce 1976 jediným deníkem, který přinesl jiný formát než informační články případně rozhovory, byl Československý sport, pro který psal František Žemla komentáře v rubrice Mezi Záhřebem a Bělehradem. Jinak se v Jugoslávii starali novináři hlavně o informace o československém týmu.

Oproti tomu v roce 2004, kdy dostalo mistrovství výrazně větší prostor, novináři kromě běžných reportáží a rozhovorů psali také své zážitky, aby tak čtenářům přiblížili dění na šampionátu. Všechny deníky také využily přímé spolupráce hráčů a trenérů, kteří

v průběhu turnaje psali vlastní dojmy na stránky všech tří listů ve speciální rubrice. Prostor dostali také fotbalisté z ostatních týmů, kdy se žurnalisté z místa snažili získat ohlasy nejlepších fotbalistů ze šampionátu. Ve velké míře byly zapojeny fotbalové osobnosti, které komentovaly dění. Po každém utkání byli také hráči známkováni za své výkony.

Změna přišla i po grafické stránce. V roce 1976 byly všechny listy, které měly shodně osm stran, černobílé. Rok 2004, když už stran bylo přes 20, nabídl barevnější pojetí včetně fotografií. Především deník Sport sázel na pestrost barev, na titulní stranu pravidelně umisťoval červené rámečky s nápisy ŠOK!, PŘEKVAPENÍ! atd., aby přilákal co nejvíce čtenářů. Posun nastal také v oblasti inzerce – zatímco v 80. letech nebylo běžné využívat novinách reklamu, v roce 2004 už byla pevně spjata s obsahem. Firmy T-mobile a Auto ESA například nabízely zájezd na utkání českého týmu v soutěžích spojených se svým jménem přímo na stránkách deníku. Někdy byla inzerci věnována celá strana, byla nabízena auta, produkty z obchodů atd.

Celkově tak dostali čtenáři v roce 2004 mnohem více informací a měli i větší možnost získat veškeré informace nejen o jednotlivých zápasech, ale také o dění mimo hřiště. Díky výraznému navýšení počtu fotografií si mohli lépe představit průběh šampionátu.

Summary

The 1976 and 2004 European Football Championship were the most successful tournaments for Czech (formerly Czechoslovak) players. They won Euro 1976 and took the bronze medal in 2004. Despite of it the Portuguese tournament 2004 was more presented in daily press then the Yugoslavian championship 1976.

There were 141 articles written about The “Gold” Championship in 1976 and 2 175 articles about Euro 2004 in three Czech newspapers. Each newsroom could utilize the service of one journalist directly in championship in 1976. In 2004 the situation was completely different. Právo used two journalists, Mladá fronta Dnes cooperated with three journalists and finally four journalists were available in Portugal for Sport.

A very similar situation was also in the field of photography. While in 1976 newspapers presented 99 photos, during the Portuguese Euro in 2004 it was already 2169 photos. MF Dnes and the journal Sport sent their own photographers and all three newspapers (MF Dnes, Sport and Právo) used the photos from press services.

The changes in Czech media were caused by different historical periods when the

championships took place. In 1976 the political situation was controlled by KSČ – communists (left-wing party), media were managed by communist managers and the content of articles was influenced by them. All newspapers had only 8 pages, used black and white photos, it was not common to use advertising in newspapers. In 2004 the political system had already been turned to democracy. Media were free and opened to information from the “western world”. The technologies were innovated, the editorial staff was larger and journalists had more opportunities to be focused on more interesting and detailed topics in their articles. It was possible to use color in newspapers, different graphics and types of articles. In addition to regular reports and interviews, journalists and players also wrote about their experiences to bring the readers closer to the championship. Overall, the readers had a greater chance to get more information not only about individual matches but also about events outside the pitch. Thanks to a significant increase in the number of photos, they could better imagine the events of the championship.

This bachelor thesis shows that the historical development of the media and the transformation in the way of presenting sports events to the readers according to their interests played a significant role in the presentation of important sports events.

Použitá literatura

Bibliografie

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8. 448 s.

BENDA, Josef. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1, 274 s.

BERÁNKOVÁ, Milena; KŘIVÁNKOVÁ, Alena; RUTTKAY, Fraňo. *Dějiny československé žurnalistiky III. díl : Český a slovenský tisk v letech 1918 – 1944*. 1. vydání. Brno : Novinář, 1988. 332 s.

HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy: historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. Praha: Mladá fronta, 2004. ISBN 80-204-1138-0, 173 s.

KÁNINSKÝ, Josef a Stanislav HRABĚ. *Bělehrad 1976: evropské zlato za všechny miliony*. Řitka: Čas, 2015. ISBN 978-80-7475-124-0. 127 s.

KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8. 344 s.

KŘIVÁNKOVÁ, Alena; VATRÁL, Jozef. *Dějiny československé žurnalistiky, IV. díl: Česká a slovenská žurnalistika v letech 1944–1987*. Brno : Novinář, 1989. 248 s.

Elektronické zdroje

Zpravodajský webový portál Aktuálně.cz [online]. 22. 1. 2014 [cit. 2018-03-25]. Šéf Práva Porybný odešel z Představenstva Borgisu. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/sef-prava-porybny-odesel-z-predstavenstva-borgisu/r~458ae468834d11e38ae3002590604f2e/>

Zpravodajský webový portál Lidovky.cz [online]. 26. 6. 2013 [cit. 2018-03-29]. Babiš koupil mediální skupinu MAFRA, vlastníka serveru Lidovky.cz. Dostupné z: https://byznys.lidovky.cz/babis-koupil-medialni-skupinu-mafra-vlastnika-serveru-lidovky-cz-p9n-/firmy-trhy.aspx?c=A130626_161929_firmy-trhy_khu

Diplomové práce

VELIKOVSKÁ, Tereza. *Srovnávací analýza pojetí olympijských vítězství Emila Zátopka a Věry Čáslavské v dobovém tisku*. Praha, 2011. 95 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

KASÍK, Ondřej. *Proměny deníku Sport v letech 1999-2006*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií, 2008. 105 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

SCHVALENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Borovský Jakub	Razítko podatelny: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td style="text-align: center;">21-06-2017</td> <td style="text-align: right;">-1-</td> </tr> <tr> <td>Čj:</td> <td style="text-align: center;">3552</td> <td style="text-align: right;">Příloh:</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Přiděleno:</td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	21-06-2017	-1-	Čj:	3552	Příloh:	Přiděleno:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		21-06-2017	-1-										
Čj:		3552	Příloh:										
Přiděleno:													
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2015/2016													
E-mail diplomantky/diplomanta: Kuba.borovsky@centrum.cz													
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/Prezenční													
Předpokládaný název práce v češtině: Prezentace ME 1976 a ME 2004 v denním tisku													
Předpokládaný název práce v angličtině: Presentation of EURO 1976 and EURO 2004 in a daily press													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2017/2018													
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Ve své bakalářské práci bych se chtěl zaměřit na dva evropské fotbalové šampionáty, kdy se čeští (dříve českoslovenští) fotbalisté dostali do bojů o medaile. První akcí v mé práci bude ME 1976, kdy ČSSR ovládla mistrovství Evropy v Bělehradě. Druhou je zatím poslední úspěch, kdy Česká republika vybojovala na EURU 2004 v Portugalsku bronzové medaile. Mým cílem je rozebrat, jak bylo o těchto informacích psáno v denním tisku a následně porovnat, jak se o sportovním úspěchu psalo v těchto dvou rozdílných dobách. Také bych se chtěl zaměřit na to, zda deníky vysílaly přímo na místo redaktory, případně odkud sbíraly informace – zda používaly agenturní zpravodajství, případně odkud čerpaly. Také bych chtěl ukázat prostor, který fotbal dostával v novinách, jak se lišil v různých denících a jak se vyvíjel podle let.													
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. Úvod 2. ME v Bělehradě 1976 2.1 Obecný popis události 2.2 Prezentace v dobovém tisku 3. ME v Portugalsku 2004 3.1 Obecný popis události 3.2 Prezentace v dobovém tisku 4. Porovnání prezentace v dobovém tisku na všech třech akcích 5. Závěr 6. Zdroje 7. Seznam textů													
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Československý sport (Deník Sport), Rudé právo (Právo) a Mladá fronta (Mladá fronta DNES). Období vždy 2 týdny před událostí a 3 týdny po události.													
Postup (technika) při zpracování materiálu: Pro bakalářskou práci využiji hlavně metodu sběru dat a informací, konkrétně půjde hlavně o sběr a vyhledávání článků v dobových novinách, které se budou vztahovat k tématu práce.													

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPOVÁ. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8.

Kniha vysvětluje dějiny médií a vývoj tisku. V práci bych ji chtěl využít k dokreslení situace v médiích v letech, kdy se odehrály výše zmíněné turnaje.

KÁNINSKÝ, Josef a Stanislav HRABĚ. *Bělehrad 1976: evropské zlato za všechny miliony*. Řitka: Čas, 2015. ISBN 978-80-7475-124-0.

Publikace se vztahuje k fotbalovému ME v Bělehradě z roku 1976, kde českoslovenští hráči vybojovali překvapivé zlaté medaile.

NOVÁK, Jaromír. *Euro 2004: XII. mistrovství Evropy v kopané: Portugalsko 12.6.-4.7.* Praha: Olympia, 2004. ISBN 80-7033-684-6.

Jedná se o oficiální publikaci Českomoravského fotbalového svazu k EURU 2004, které se konalo v Portugalsku a čeští fotbalisté pod vedením Karla Brücknera získali bronzové medaile, což je poslední medailové umístění na evropské či světové akci českých fotbalistů.

POPELÁŘ, Kamil a Martin WERNER. *Kvalifikace ME 2004*. Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-251-0090-1.

Tato kniha popisuje cestu české reprezentace, vedené Karlem Brücknerem, kvalifikací na ME v Portugalsku 2004. Krok za krokem mapuje postup českého týmu na finálový turnaj.

VYHLÍDAL, František. *Kronika mistrovství Evropy ve fotbale 1960-2008*. Praha: Deus, 2008. ISBN 978-80-87087-39-8.

Publikace se zabývá všemi mistrovství Evropy od roku 1960 do roku 2008. Udává informace o týmech, kvalifikacích a finálových turnajích. Pro bakalářskou práci využiji informace o ME 1976 a ME 2004.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Datum / Podpis studenta/ky

✓ Práce 21.6.2017

Dovus

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

BEDNAŘÍK PETR
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

21.6.2019
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE NA IKSŽ VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.